



CONSILIUL FISCAL AL ROMÂNIEI
ROMANIAN FISCAL COUNCIL

Analiza performanței economico-financiare a companiilor de stat din România în anul 2024

Filip IORGULESCU
Mihaela IACOB
Mihai NIȚOI
Leonard Dan UZUM
Manuela Georgiana CIOACĂ

Notă:

Această analiză a fost aprobată de Președintele Consiliului Fiscal, conform prevederilor art. 56, alin (2), lit. d) din Legea nr. 69/2010, în urma însușirii acesteia de membrii Consiliului prin vot, în ședința din data de 29 iulie 2026.

Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări este permisă numai cu indicarea sursei.

Analiza performanței economico-financiare a companiilor de stat din România în anul 2024

Sinteză

Acumularea de pierderi și arierate de către companiile în care statul este acționar majoritar reprezintă un risc la adresa sustenabilității fiscal-bugetare, deoarece creează premise ca Guvernul să intervină cu resurse publice, fapt ce poate conduce la creșterea deficitului bugetar. Pe de altă parte, existența unor companii de stat profitabile poate reprezenta o sursă de creștere a veniturilor bugetare. Prin urmare, se impune monitorizarea continuă a rezultatelor economico-financiare ale companiilor din sectorul public.

În acest sens, analiza de față prezintă rezultatele economico-financiare ale companiilor de stat din România în anul 2024, urmărind, totodată, și comparația cu firmele din sectorul privat. Analiza a fost realizată pe un eșantion de 746 de companii de stat, care a fost diferențiat în Top 5 companii din punct de vedere al profitului net și restul companiilor de stat, deoarece un număr mic de firme cu profituri considerabile influențează în mod semnificativ rezultatele agregate ale firmelor din sectorul public.

Anul 2024 a fost caracterizat de o creștere economică moderată de 0,9%, în decelerare cu 1,4 pp față de anul precedent, consumul gospodăriilor, susținut de creșterea salariului real, fiind principalul factor care a susținut dinamica economică. Tensiunile geopolitice externe s-au menținut la un nivel ridicat, iar ultima parte a anului a consemnat o accentuare semnificativă a incertitudinii pe plan intern. În acest context, rezultatele companiilor de stat și ale celor private s-au deteriorat în comparație cu anul 2023. Interpretarea acestor rezultate trebuie făcută ținând cont că firmele din sectorul energetic au avut o influență importantă asupra rezultatelor de ansamblu ale companiilor de stat. Astfel, o serie de companii din sectoarele hidroenergie, energie nucleară și gaze naturale au rămas principala sursă a profitului agregat obținut de companiile de stat, chiar dacă profitul lor s-a redus față de 2023, în contextul scăderii prețurilor din sectorul energetic și decelerării activității economice. Pe ansamblul sectorului, aproximativ 28,7% dintre companiile de stat nu au fost profitabile în 2024 (comparativ cu 34,5% în anul precedent), o parte dintre acestea furnizând bunuri și servicii de interes public la nivel central și local.

Companiile de stat din România au înregistrat scăderi ale veniturilor totale (-0,9%) și ale cifrei de afaceri (-3,1%), precum și o diminuare a valorii adăugate brute în termeni nominali (-8,7%) în anul 2024, obținând un profit net total de 11,5 mld. lei, cu circa 0,3 mld. lei (-2,2%) mai mic decât cel consemnat în anul 2023. Top 5 cele mai profitabile companii de stat au înregistrat o scădere a profitului net, de la aproape 12 mld. lei, la circa 10,1 mld. lei. În schimb, la nivelul celorlalte companii, s-a trecut de la o pierdere de circa 0,2 mld. lei în 2023, la un profit total de aproximativ 1,4 mld. lei în 2024. De subliniat că, în perioada analizată, companiile de stat excluzând Top 5 au obținut un rezultat net agregat pozitiv numai în anii 2017, 2022 și 2024. Diminuarea rezultatului net obținut de companiile de stat a determinat reduceri ale indicatorilor de profitabilitate ai acestora (ROA și ROE au coborât la 3,9% și, respectiv, 5,5% în 2024, comparativ cu 4,4% și, respectiv, 6,2% în 2023). Contribuția companiilor de stat la activitatea economică din România s-a menținut la niveluri reduse și în anul 2024, ponderea veniturilor acestora în

total economie fiind de 3,4%, ponderea cifrei de afaceri de 3,3%, iar cea a valorii adăugate brute de 7,4%, însă ca număr acestea reprezintă doar 0,08% din totalul companiilor nefinanciare incluse în eșantionul analizat. De asemenea, anul 2024 a consemnat o îmbunătățire a ratei de lichiditate (156,8%, comparativ cu 146,1% în 2023), menținerea gradului de îndatorare (28%, față de 28,1% în 2023), o diminuare a investițiilor noi (6,4%, comparativ cu 9,5% în 2023) și reducerea productivității muncii (103,9 mil. lei/1.000 de salariați, față de 126,9 mil. lei/1.000 de salariați în 2023).

De cealaltă parte, companiile din sectorul privat au înregistrat creșteri ale veniturilor totale (+3,6%) și ale cifrei de afaceri (+3,4%), precum și o majorare a valorii adăugate brute în termeni nominali (+9%) în anul 2024, obținând un profit net total de 163,7 mld. lei, cu circa 9,9 mld. lei (-5,7%) mai mic decât cel consemnat în anul 2023. Diminuarea rezultatului net obținut de companiile private s-a reflectat și în indicatorii de profitabilitate ai acestora (ROA a scăzut la 4,5% în 2024, în comparație cu 4,7% în 2023, în timp ce ROE a stagnat la 7,4%). De asemenea, anul 2024 a consemnat o scădere a ratei de lichiditate (241,5%, comparativ cu 247,9% în 2023), creșterea gradului de îndatorare (39,9%, față de 36,7% în 2023), majorarea investițiilor noi (5,7%, comparativ cu 4,7% în 2023) și o creștere marginală a productivității muncii (81,9 mil. lei/1.000 de salariați, față de 81 mil. lei/1.000 de salariați în 2023).

Arieratele companiilor de stat au scăzut în 2024, în termeni nominali, cu 5,4% față de anul anterior, până la nivelul de 20,3 mld. lei (reprezentând 23,9% din totalul plăților restante la nivelul întregii economii, față de 24,5% în 2023). Ponderea arieratelor companiilor de stat în PIB s-a diminuat la 1,2%, comparativ cu 1,4% în 2023, fiind cel mai redus nivel din întreaga perioadă analizată. Cu toate acestea, problema arieratelor rămâne una structurală și profund cronicizată, primele 10 companii cu cele mai mari arierate cumulând 75,2% din totalul plăților restante. Evoluția acestui clasament de-a lungul timpului arată că arieratele sunt concentrate cu precădere în sectoarele de transporturi, minerit, energie și industrie chimică, unele companii de stat continuând să se regăsească an de an în acest clasament. Și arieratele companiilor private au scăzut în 2024, în termeni nominali, cu 2,4% față de anul anterior, până la nivelul de 64,7 mld. lei.

Rezultatele economico-financiare ale companiilor de stat sunt influențate și de calitatea cadrului legislativ privind guvernanța corporativă, precum și de operaționalizarea acestuia. Adoptarea Legii nr. 187/2023, care prevede o serie de măsuri pentru îmbunătățirea rezultatelor companiilor de stat, și înființarea Agenției pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice (AMEPIP) au reprezentat pași importanți pentru alinierea la standardele OCDE privind guvernanța corporativă. Evaluarea Comisiei Europene privind funcționarea AMEPIP (în conformitate cu cerințele jalonului nr. 440 din PNRR) a arătat că agenția este parțial operațională, confirmând, alături de raportul OCDE din 2024, că existența unei legislații adecvate nu este suficientă fără o implementare corespunzătoare. Cadrul legislativ a fost ulterior consolidat prin adoptarea Legii nr. 158/2025, care urmărește creșterea eficienței economice și reducerea cheltuielilor administrative, raportul OCDE din 2026 cu privire la România semnalând îmbunătățiri ale guvernanței întreprinderilor de stat.

Similar anilor anteriori, influența principalelor companii de stat de la nivel central și local asupra soldului bugetului general consolidat (conform standardelor ESA) a fost una marginală, fiind de doar -0,02% din PIB în 2024, fără a exercita o presiune suplimentară asupra deficitului bugetar.

Analiza performanței economico-financiare a companiilor de stat din România în anul 2024

Introducere

Acumularea de pierderi și arierate de către companiile în care statul este acționar majoritar reprezintă un risc la adresa sustenabilității fiscal-bugetare, deoarece creează premise ca Guvernul să intervină cu resurse publice, fapt ce poate conduce la creșterea deficitului bugetar. Pe de altă parte, existența unor companii de stat profitabile poate reprezenta o sursă de creștere a veniturilor bugetare. Prin urmare, se impune monitorizarea continuă a rezultatelor economico-financiare ale companiilor din sectorul public.

În acest sens, prezentul raport analizează rezultatele obținute de companiile de stat din România în anul 2024 pe baza situațiilor financiare anuale transmise Ministerului Finanțelor (MF) de firmele care își desfășoară activitatea pe teritoriul României. Raportul analizează principalii indicatori economico-financiar ai companiilor de stat, urmărind atât evoluția lor în timp, cât și comparația cu sectorul privat. Indicatorii sunt examinați atât la nivel agregat, cât și prin excluderea celor mai profitabile cinci companii de stat, deoarece impactul acestora influențează semnificativ rezultatele de ansamblu ale analizei.

Rezultatele economico-financiare ale companiilor de stat și ale celor private trebuie analizate având în vedere cadrul macroeconomic și alte elemente particulare care au influențat activitatea acestora. Astfel, în anul 2024, creșterea economică a fost moderată (avans al PIB real de 0,9%), în scădere cu 1,4 pp comparativ cu anul 2023. Consumul gospodăriilor, susținut de majorarea salariului real, a fost principalul determinant al creșterii economice, la care se adaugă contribuția favorabilă a variației stocurilor, aceste efecte fiind parțial contrabalansate de evoluția investițiilor și a exportului net. Tensiunile geopolitice externe s-au menținut la un nivel ridicat în 2024, iar ultima parte a anului a consemnat și o accentuare semnificativă a incertitudinii pe plan intern.

Creșterea economică moderată din 2024 s-a reflectat atât în rezultatele companiilor de stat, cât și în ale celor private. În cazul companiilor de stat, evoluția de ansamblu a fost influențată, ca și în anii anteriori, de sectorul energetic. Un număr restrâns de companii din hidroenergie, energie nucleară și gaze naturale a înregistrat cea mai mare parte a profitului, în timp ce numeroase companii din sectorul termocentralelor și al energiei pe bază de cărbune au continuat să înregistreze pierderi. Pe ansamblul sectorului, aproximativ 28,7% dintre companiile de stat nu au fost profitabile în 2024, o parte dintre ele furnizând bunuri și servicii de interes public la nivel central și local.

Setul de date utilizate

Analiza a fost realizată pe un eșantion de 746 de companii de stat, relativ similar ca dimensiune și structură cu eșantionul utilizat în anul 2023, când au fost incluse în

La finalul anului 2024, un număr de 1.706 companii din sectorul nefinanciar au raportat în situațiile financiare anuale că sunt societăți cu capital integral sau majoritar de stat. În urma unei analize riguroase a formei de organizare, a obiectului de activitate și a structurii de deținere a capitalului social vărsat, s-a observat că numeroase societăți cu răspundere limitată au consemnat în mod eronat apartenența la

analiză 753 de companii. Din acest punct de vedere, este de așteptat ca rezultatele prezentului studiu să fie comparabile cu cele obținute în anii anteriori.

Pentru a reflecta cu acuratețe cât mai mare rezultatele economico-financiare ale companiilor de stat din România, eșantionul de date utilizate a fost ajustat pentru a elimina influența factorilor regăsiți la nivelul situațiilor financiare, dar care nu reflectă o modificare efectivă a situației economico-financiare.

sectorul companiilor de stat. După ce s-a procedat la corectarea erorilor de raportare identificate, numărul final al companiilor de stat incluse în analiză a fost de 746, acesta fiind foarte apropiat de dimensiunea eșantionului aferent anului 2023 (753 de companii). Din acest punct de vedere, este de așteptat ca rezultatele prezentului studiu să fie comparabile cu cele obținute în anii anteriori.

În continuare s-a procedat la o serie de ajustări ale datelor financiare raportate pentru ca analiza realizată să reflecte cu acuratețe cât mai mare rezultatele economico-financiare ale companiilor din sectorul public. Astfel, similar perioadei 2018-2023, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere (C.N.A.I.R. S.A.) a raportat drepturi de concesiune ca urmare a contractului semnat cu Ministerul Transporturilor privind bunurile proprietate publică a statului, valoarea rămasă de amortizat a acestora la 31 decembrie 2024 fiind de 58,37 mld. lei¹. Deoarece aceste drepturi de concesiune nu reprezintă rezultatul activităților de investiții și sunt de natură a afecta considerabil rezultatele studiului (conducând la o creștere substanțială a volumului activelor, respectiv a ratei de îndatorare a companiilor de stat), s-a procedat la eliminarea lor din analiză. De asemenea, începând cu anul 2018, situațiile financiare raportate de C.N.A.I.R. S.A. au fost caracterizate de o diminuare importantă a imobilizărilor corporale în curs de execuție (cu peste 10 mld. lei la acel moment), contrabalansată de o creștere similară a stocurilor de producție în curs de execuție². Având în vedere că aceste modificări au un impact important asupra indicatorilor privind lichiditatea, respectiv nivelul investițiilor realizate de companiile de stat, s-a procedat la ajustarea corespunzătoare a respectivilor indicatori.

În anii 2022 și 2023, Complexul Energetic Oltenia S.A. a raportat obținerea unor profituri nete ridicate (3,5 mld. lei în 2022, respectiv 1 mld. lei în 2023), plasându-se pe locul al doilea în topul celor mai profitabile companii de stat în 2022, respectiv pe locul al patrulea în 2023. Însă, ținând cont că, în conformitate cu Planul de restructurare, societatea beneficiază de un ajutor de stat pentru restructurare în valoare totală de 1.090 mil. euro până în anul 2025³, s-a procedat la eliminarea profiturilor obținute de Complexul Energetic Oltenia S.A. din analizele realizate la nivelul anilor 2022 și 2023, deoarece ar fi condus

¹ Conform notelor la situațiile financiare ale C.N.A.I.R. S.A. pe anul 2024.

² Reîncadrarea acestor sume este, cel mai probabil, rezultatul politicilor contabile utilizate.

³ Conform Raportului consolidat al administratorilor pentru perioada 01.01.2023-31.12.2023, pag. 5. Astfel, Complexul Energetic Oltenia a beneficiat de un ajutor de stat de aproape 3,8 mld. lei în anul 2022 (Raportul pe anul 2022, pag. 11), respectiv de 449 mil. lei în 2023 (Hotărârea nr. 247/2023).

la o îmbunătățire artificială a profitabilității agregate a companiilor de stat, precum și la o distorsionare a rezultatelor de ansamblu ale analizei.

Începând cu anul 2018 nu s-au mai raportat plăți restante de Compania Națională a Huilei S.A. (5,4 mld. lei plăți restante la finalul anului 2017), respectiv de Electrocentrale București S.A. (1,7 mld. lei plăți restante la finalul anului 2017), acesta fiind motivul pentru care arieratele companiilor de stat au înregistrat în 2018 o scădere considerabilă (cu peste 36%) față de anul precedent. Trebuie menționat că lipsa raportărilor nu indică stingerea acestor plăți restante, ci este cel mai probabil cauzată de faptul că, la momentul respectiv, C.N. a Huilei S.A. se afla în procedură de faliment, iar Electrocentrale București S.A. se afla în insolvență.

Ajustări asemănătoare au fost operate și la nivelul analizelor din unii ani anteriori, cu scopul de a obține o evaluare cât mai realistă a rezultatelor companiilor de stat, după cum urmează:

- Oltchim S.A. a raportat în anul 2021 obținerea unui profit scriptic de 1,7 mld. lei, reprezentând circa 29% din profitul total al companiilor de stat. Având în vedere că această companie se afla în situație de faliment (având lichidator judiciar din 2019), s-a procedat la eliminarea profitului obținut de Oltchim din analiza realizată la nivelul anului 2021;
- La sfârșitul anului 2018, Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă (S.N.T.F.M. C.F.R. Marfă S.A.) a raportat o creștere cu 4,3 mld. lei a imobilizărilor corporale față de anul anterior, ca urmare a unui proces de reevaluare a imobilizărilor corporale și a investițiilor imobiliare. Informația a fost tratată cu prudență, în sensul recunoașterii creșterii volumului activelor companiilor de stat, însă această majorare nu a fost asimilată investițiilor în active imobilizate;
- Din eșantionul aferent anului 2017 au fost eliminate Societatea de Administrare a Participațiilor în Energie (SAPE) și Societatea Română de Televiziune (SRT), întrucât acestea distorsionau semnificativ analiza profitabilității companiilor de stat ca urmare a sumei de 401,2 mil. euro încasate de SAPE de la grupul Enel (în urma procesului câștigat la Curtea de Arbitraj de la Paris), respectiv ca urmare a creșterii substanțiale a subvenției acordate SRT de statul român (de la 95 mil. lei în 2016, la 946 mil. lei în 2017), pe fondul eliminării taxei radio-TV, dar și în scopul rambursării datoriilor istorice ale televiziunii publice;

- O situație similară a fost înregistrată în anul 2015, când Oltchim S.A. a obținut un profit scriptic de peste 2,3 mld. lei (reprezentând aproape 48% din profitul total al companiilor de stat), ca urmare a ștergerii unei părți însemnate a datoriilor. Și în acest caz s-a procedat la eliminarea profitului obținut de Oltchim din analiza realizată la nivelul anului 2015.

Nu în ultimul rând, trebuie menționat că rezultatele agregate la nivelul companiilor private sunt influențate de o companie care a raportat în ultimii ani active circulante semnificative și în creștere, acestea depășind 1.000 mld. lei la sfârșitul anului 2024. Acest volum considerabil de active circulante influențează pozitiv lichiditatea și gradul de îndatorare pe ansamblul companiilor private, însă are un efect de diminuare a ratelor de rentabilitate ale acestora, prin majorarea bazei la care se raportează profitul net agregat.

Rezultatele analizei empirice

Pe fondul unei creșteri economice moderate, valoarea adăugată brută, în termeni reali, generată de companiile din sectorul nefinanciar s-a diminuat cu 1,9% în 2024. Scăderea a fost de 16,6% la nivelul companiilor de stat, respectiv de 0,5% la nivelul companiilor private.

În 2024, creșterea economică a fost moderată, fiind înregistrat un avans al PIB real de 0,9% față de anul precedent. Consumul gospodăriilor, susținut de creșterea salariului real, a fost principalul determinant al avansului economic, la care se adaugă contribuția favorabilă a variației stocurilor, aceste efecte fiind parțial contrabalansate de evoluția investițiilor și a exportului net. Incertitudinile și tensiunile geopolitice externe s-au menținut la un nivel ridicat în 2024, iar ultima parte a anului a consemnat și o accentuare a incertitudinii pe plan intern. În acest context, în termeni reali, valoarea adăugată brută generată de companiile din sectorul nefinanciar a scăzut cu 1,9% în 2024, comparativ cu o creștere de 2,4% în 2023. În cazul companiilor de stat, indicatorul s-a diminuat cu 16,6%, în timp ce valoarea adăugată brută, în termeni reali, generată de companiile private a scăzut cu 0,5%.

Rezultatele companiilor din sectorul energetic și creșterea economică moderată au influențat rezultatele de ansamblu ale companiilor de stat în anul 2024.

Similar anilor precedenți, companiile din sectorul energetic au avut o influență importantă asupra rezultatelor de ansamblu ale companiilor de stat. Pe de o parte, un eșantion omogen de companii din sectoarele hidroenergie, energie nucleară și gaze naturale a reprezentat principala sursă a profitului obținut de companiile de stat. Pe de altă parte, un număr însemnat de companii din sectorul termocentralelor și al energiei bazate pe cărbune au continuat să înregistreze pierderi. Aproximativ 28,7% din companiile de stat nu au înregistrat profit, o parte dintre acestea furnizând bunuri și servicii de interes public la nivel central și local.

Veniturile companiilor de stat s-au diminuat cu 0,9% față de anul precedent. Această evoluție a fost însoțită de diminuarea cifrei de afaceri cu 3,1% și a valorii adăugate brute în termeni nominali cu 8,7%.

Veniturile totale ale companiilor de stat s-au diminuat cu 825,5 mil. lei (-0,9%) față de anul anterior, iar cifra lor de afaceri s-a redus cu 2,8 mld. lei (-3,1%) în comparație cu anul 2023. Con tracția marchează un punct de inflexiune față de traiectoria ascendentă din perioada 2021-2023. În ceea ce privește valoarea adăugată brută în termeni nominali, aceasta a avut o dinamică pozitivă la nivelul întregii economii (+7,5%), susținută de companiile din sectorul privat (+9%), în timp ce companiile din sectorul public au înregistrat o scădere cu 8,7% față de anul 2023.

Companiile din sectorul public au avut un aport redus și în scădere la activitatea economică din România.

Contribuția companiilor de stat la activitatea economică din România a rămas redusă, în condițiile în care acestea reprezintă doar 0,08% din numărul total de companii. În 2024, ponderea veniturilor și a cifrei de afaceri a companiilor de stat în total economie a fost de 3,4% (cu 0,1 pp mai mică decât în 2023) și, respectiv, 3,3% (cu 0,2 pp mai mică decât în 2023), iar cea a valorii adăugate brute a fost de 7,4% (în scădere de la 8,7% în 2023).

În anul 2024, datele indică o creștere a numărului de salariați din companiile de stat (+1,8%), respectiv, o scădere la nivelul companiilor private (-1,6%).

În anul 2024, datele indică o creștere a numărului de salariați din companiile de stat cu circa 4.300 de persoane (+1,8%), față de anul anterior. Această evoluție întrerupe traiectoria de diminuare a numărului de salariați care a debutat în anul 2020 și a determinat atingerea în 2023 a nivelului minim pentru întreaga perioadă analizată. Chiar și în aceste condiții, numărul de salariați din anul 2024 este al doilea cel mai redus după minimul înregistrat în anul precedent. În cazul companiilor private, numărul de salariați s-a diminuat cu circa 65.000 de persoane (-1,6%), față de anul 2023.

Productivitatea muncii în companiile de stat s-a diminuat cu 18,1% în anul 2024, însă s-a menținut la un nivel mai ridicat în comparație cu productivitatea medie a firmelor din sectorul privat.

În cazul companiilor de stat, valoarea adăugată brută în termeni reali a avut o evoluție descendentă amplă (-16,6%) care, în asociere cu creșterea numărului de salariați, a condus la scăderea productivității muncii față de anul 2023 (103,9 mil. lei/1.000 de salariați în 2024, comparativ cu 126,9 mil. lei/1.000 de salariați în 2023). În cazul sectorului privat, productivitatea muncii a crescut la 81,9 mil. lei/1.000 de salariați (comparativ cu 81 mil. lei/1.000 de salariați în 2023), în condițiile în care dinamica negativă a valorii adăugate brute în termeni reali (-0,5%) s-a suprapus unei diminuări mai ample a numărului de salariați (-1,6%).

Profitul net agregat obținut de companiile nefinanciare a scăzut cu 10,2 mld. lei în termeni nominali (-5,5%). Profitul net total obținut de companiile de stat a fost de

Profitul net agregat obținut la nivelul tuturor companiilor nefinanciare a avut o evoluție descendentă pentru al doilea an consecutiv, diminuându-se cu 10,2 mld. lei în termeni nominali (-5,5%). Evoluția nefavorabilă poate fi observată atât la nivelul companiilor de stat, cât și al celor private. Astfel, profitul net obținut de companiile de stat a fost de 11,5 mld. lei (-264 mil. lei,

11,5 mld. lei (-2,2% față de anul anterior). Și companiile din sectorul privat au înregistrat un profit net total în scădere cu 9,9 mld. lei (-5,7% față de anul anterior).

Arieratele companiilor de stat și-au continuat tendința de scădere, atingând în 2024 cel mai redus nivel ca pondere în PIB din întreaga perioadă analizată (1,2%).

În fiecare an, un număr redus de companii de stat cu profituri însemnate influențează, în mod semnificativ, rezultatele agregate ale companiilor din sectorul public. În 2024, profitul realizat de Top 5 companii de stat a reprezentat circa 87,5% din profitul total al sectorului. În acest context, pentru a evidenția cât mai riguros rezultatele de ansamblu ale companiilor de stat, vor fi analizați indicatorii specifici, atât la nivel agregat, cât și prin excluderea celor mai profitabile cinci companii – Top 5.

reprezentând o scădere cu 2,2%, comparativ cu anul 2023). Companiile din sectorul privat au înregistrat un profit net în scădere cu circa 9,9 mld. lei (-5,7% față de anul anterior). Acest rezultat continuă evoluția negativă din 2023, în contrast cu traiectoria de creștere a profitului companiilor private din perioada 2016-2022 (+55,2% în 2016, +30,9% în 2017, +23,6% în 2018, +19,4% în 2019, +10,5% în 2020, +40,5% în 2021 și +33,3% în 2022).

În anul 2024, arieratele companiilor de stat s-au redus cu circa 1,2 mld. lei (-5,4%) față de anul anterior, ajungând la 20,3 mld. lei. Arieratele au reprezentat 1,2% din PIB, cel mai scăzut nivel din întreaga perioadă analizată (comparativ cu 6,5% în 2009 și 1,4% în 2023) și 23,1% din cifra de afaceri a companiilor de stat (în scădere de la 23,7% în 2023). Ponderea companiilor de stat în totalul arieratelor din economie s-a menținut relativ stabilă, la 23,9% (față de 24,5% în 2023), în condițiile în care și arieratele companiilor private au consemnat o scădere (de la 66,3 mld. lei în 2023 la 64,7 mld. lei în 2024).

Analiza profitabilității companiilor de stat poate fi nuanțată prin evidențierea separată a celor mai performante 5 companii din perspectiva profitului net obținut (Top 5 – prezentat în [Tabelul 2](#)). Societățile incluse în top 5 au înregistrat profituri importante pe parcursul ultimilor 6 ani, însă anul 2024 a marcat o diminuare a valorii agregate a acestora (de la 12 mld. lei, în 2023⁴, la 10,1 mld. lei în 2024), în contrast cu evoluția ascendentă din perioada 2019-2023. Raportat la întregul eșantion, în 2024, profitul net înregistrat de cele mai performante 5 companii a reprezentat 87,5% din totalul profitului companiilor de stat. Analizând evoluția Top 5 de-a lungul timpului, se observă o componentă destul de stabilă a acestuia pe parcursul ultimilor 6 ani, fiind incluse preponderent companiile de stat din sectorul energetic. Astfel, în ultimii 6 ani, Hidroelectrică S.A., Romgaz S.A. și Nuclearelectrică S.A. s-au regăsit în Top 5 în fiecare an, iar Electrocentrale București S.A. și C.N. Aeroporturi București S.A. de câte trei ori. Totodată, este de remarcat că, în ultimii șase ani, prima poziție a revenit, de fiecare dată, Hidroelectrică S.A., cu ponderi semnificative în Top 5 profit, ce au variat între 34,7% și 53,1%.

⁴ Profitul raportat de Complexul Energetic Oltenia S.A. a fost eliminat din analiza aferentă anilor 2022 și 2023, inclusiv din totalul profiturilor obținute de companiile din Top 5, deoarece acesta a fost determinat de ajutorul de stat primit conform Planului de restructurare a companiei. Necesitatea acestei ajustări este cu atât mai evidentă deoarece profitul raportat era unul substanțial (plasând Complexul Energetic Oltenia S.A. pe locul 2 în Top 5, în 2022, și pe locul 4 în Top 5, în 2023 – a se vedea [Tabelul 2](#)), ceea ce ar fi condus la o îmbunătățire artificială a profitabilității agregate a companiilor de stat, precum și la o distorsionare a rezultatelor de ansamblu ale analizei.

Și în anul 2024, Top 5 este dominat de companii aparținând sectorului energetic (4 din 5), profitul realizat de acestea reprezentând circa 82,2% din profitul total al companiilor de stat. De altfel, în fiecare an din perioada 2019-2024, cel puțin 4 companii din sectorul energetic au fost prezente în Top 5. Rezultatele companiilor din acest sector au fost susținute de mai mulți factori. În primul rând, ele au fost determinate de un eșantion omogen de companii care au monopol în sectoarele lor de activitate. În al doilea rând, în ultimii ani, performanța acestora a fost influențată semnificativ de evoluția prețurilor în sectorul energetic. În perioada 2021-2022, prețurile din acest sector au crescut accelerat (indicele prețurilor pentru energie electrică, gaze și încălzire centrală a crescut cu 28,1% în decembrie 2021, față de decembrie 2020, și cu 39,7%, în decembrie 2022, față de decembrie 2021). În schimb, anii 2023 și 2024 au marcat o inversare a acestei evoluții. În decembrie 2023, indicii prețurilor pentru energie electrică, gaze și încălzire centrală a înregistrat o scădere de 7,5%, față de decembrie 2022, iar în decembrie 2024, datele indică o scădere de 5% față de decembrie 2023.

Eliminând impactul companiilor din Top 5, care sunt caracterizate de o rentabilitate ridicată, se observă o diminuare considerabilă a profitabilității celorlalte companii de stat. Astfel, cu excepția anilor 2017, 2022 și 2024, companiile de stat excluzând Top 5 au înregistrat pierderi nete, la nivel agregat, pe parcursul întregii perioade analizate. În anul 2024, companiile de stat excluzând Top 5 au înregistrat un profit net de 1,4 mld. lei, față de o pierdere netă de 190,3 mil. lei, în anul precedent. Procentul companiilor publice care au înregistrat un rezultat pozitiv a crescut ușor, de la 65,5%, în 2023, la 71,3% în 2024. În acest context, ecartul de profit dintre primele 5 companii de stat și restul acestora s-a diminuat la 8,6 mld. lei, de la 12,2 mld. lei, în anul precedent. Comparând rezultatul net global al companiilor de stat exclusiv Top 5 cu cel al companiilor din Top 5, se constată că un număr redus de companii cu profituri însemnate își pune amprenta în mod semnificativ asupra rezultatelor agregate ale companiilor de stat. În acest context, pentru a evidenția cât mai riguros rezultatele întregului sector, în studiul de față vor fi analizați indicatorii specifici, atât la nivelul tuturor companiilor de stat, cât și eliminând influența Top 5.

Evoluția principalilor indicatori economico-financiari ai companiilor de stat din România pe parcursul perioadei analizate este prezentată în [Tabelul 1](#).

Tabelul 1: Evoluția principalilor indicatori economico-financiar ai companiilor din România, exclusiv sectorul financiar

		2009	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Număr companii	companii de stat	774	1.143	916	807	803	827	793	787	781	753	746
	total companii exclusiv sectorul financiar	602.190	647.872	677.843	692.966	723.011	744.176	790.635	828.724	890.830	915.646	940.522
	pondere companii de stat în total	0,13%	0,18%	0,14%	0,12%	0,11%	0,11%	0,10%	0,09%	0,09%	0,08%	0,08%
Venituri totale, mil. lei	companii de stat	50.756	48.578	46.586	50.432	54.640	57.079	51.384	62.317	91.897	92.390	91.565
	total companii exclusiv sectorul financiar	845.396	1.186.900	1.269.290	1.369.313	1.550.721	1.687.325	1.665.158	2.016.759	2.593.737	2.607.074	2.695.884
	pondere companii de stat în total	6,0%	4,1%	3,7%	3,7%	3,5%	3,4%	3,1%	3,1%	3,5%	3,5%	3,4%
Valoare adăugată brută, mil. lei	companii de stat	20.454	26.687	26.143	28.845	32.856	34.862	31.660	38.503	57.641	59.259	54.133
	total companii exclusiv sectorul financiar	189.633	260.530	286.190	308.113	350.600	390.356	393.044	472.892	594.892	684.163	735.297
	pondere companii de stat în total	10,8%	10,2%	9,1%	9,4%	9,4%	8,9%	8,1%	8,1%	9,7%	8,7%	7,4%
Valoare adăugată brută în termeni reali, mil. lei (prețuri constante 2010)	companii de stat	21.667	23.214	22.160	23.364	25.063	24.862	21.687	24.975	33.368	30.533	25.452
	companii private	179.215	203.412	220.431	226.203	242.383	253.517	247.550	281.769	311.010	321.981	320.272
Număr salariați, mii persoane	companii de stat	364	291	281	273	276	279	266	255	249	241	245
	total companii exclusiv sectorul financiar	4.019	3.959	4.078	4.055	4.150	4.120	4.016	4.048	4.248	4.215	4.154
	pondere companii de stat în total	9,1%	7,4%	6,9%	6,7%	6,6%	6,8%	6,6%	6,3%	5,9%	5,7%	5,9%
Productivitatea muncii, mil. lei/1.000 salariați (prețuri constante 2010)	companii de stat	59,57	79,67	78,84	85,66	90,92	89,24	81,54	97,78	134,07	126,89	103,91
	companii private	49,03	55,46	58,05	59,80	62,56	65,99	66,01	74,30	77,76	81,02	81,94
Profit net, mil. lei	companii de stat	-3.443	1.200	3.108	4.818	2.574	-1832	918	4.131	12.686	11.771	11.507
	companii de stat, exclusiv cele mai performante 5 companii	-4.573	-2.034	-513	380	-2.004	-5.509	-3.267	-2.300	1.961	-190	1.442
	companii private	11.399	31.088	48.251	63.150	78.075	93.189	102.967	144.663	192.844	173.680	163.743
Arierate, mil. lei	companii de stat	34.405	21.226	23.232	21.599	13.757	16.598	22.171	16.957	19.087	21.491	20.336
	companii private	62.406	94.875	89.390	73.758	75.399	69.544	69.631	64.348	66.829	66.307	64.748
	pondere companii de stat în total	35,5%	18,3%	20,6%	22,6%	15,4%	19,3%	24,1%	20,9%	22,2%	24,5%	23,9%
Arierate, % din PIB	companii de stat	6,5%	3,0%	3,1%	2,5%	1,4%	1,6%	2,1%	1,4%	1,4%	1,4%	1,2%
Arierate, % din cifra de afaceri	companii de stat	68,9%	44,6%	50,7%	43,3%	25,7%	30,0%	45,1%	27,8%	21,1%	23,7%	23,1%

Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economici din sectorul nefinanciar

Notă: Începând cu anul 2018, C.N. a Huilei S.A. și Electrocentrale București S.A. nu au mai raportat plăți restante, acesta fiind motivul reducerii semnificative a arieratelor față de anul 2017.

Tabelul 2: Top 5 profit net al companiilor de stat

Top 5 profit net în 2024		Top 5 profit net în 2023		Top 5 profit net în 2022	
Nume companie	Profit net (mil. lei)	Nume companie	Profit net (mil. lei)	Nume companie	Profit net (mil. lei)
1 S.P.E.E.H. HIDROELECTRICA S.A.	4.071,55	1 S.P.E.E.H. HIDROELECTRICA S.A.	6.352,33	1 S.P.E.E.H. HIDROELECTRICA S.A.	4.394,38
2 S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	3.090,70	2 S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	2.649,28	2 COMPLEXUL ENERGETIC OLTENIA S.A.	3.499,91*
3 S.N. NUCLEARELECTRICA S.A.	1.708,19	3 S.N. NUCLEARELECTRICA S.A.	2.506,52	3 S.N. NUCLEARELECTRICA S.A.	2.764,42
4 COMPANIA NAȚIONALĂ AEROPORTURI BUCUREȘTI S.A.	608,83	4 COMPLEXUL ENERGETIC OLTENIA S.A.	1.027,33*	4 S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	2.531,95
5 C.N.T.E.E. TRANSELECTRICA S.A.	585,92	5 COMPANIA NAȚIONALĂ AEROPORTURI BUCUREȘTI S.A.	453,32	5 ELECTROCENTRALE BUCUREȘTI S.A.	1.034,40
Total	10.065,19	Total	11.961,44***	Total	10.725,15***
Top 5 profit net în 2021		Top 5 profit net în 2020		Top 5 profit net în 2019	
Nume companie	Profit net (mil. lei)	Nume companie	Profit net (mil. lei)	Nume companie	Profit net (mil. lei)
1 S.P.E.E.H. HIDROELECTRICA S.A.	3.019,51	1 S.P.E.E.H. HIDROELECTRICA S.A.	1.451,58	1 S.P.E.E.H. HIDROELECTRICA S.A.	1.386,54
2 S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	1.962,51	2 S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	1.278,88	2 S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	1.046,41
3 S.C. OLTCHIM S.A.	1.701,27**	3 S.N. NUCLEARELECTRICA S.A.	699,32	3 S.N. NUCLEARELECTRICA S.A.	535,67
4 S.N. NUCLEARELECTRICA S.A.	1.036,26	4 SAPE S.A.	396,63	4 COMPANIA NAȚIONALĂ AEROPORTURI BUCUREȘTI S.A.	359,62
5 ELECTROCENTRALE BUCUREȘTI S.A.	412,94	5 ELECTROCENTRALE BUCUREȘTI S.A.	358,72	5 S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	348,26
Total	6.431,22***	Total	4.185,13	Total	3.676,49

Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economici din sectorul nefinanciar

* Profitul raportat de Complexul Energetic Oltenia a fost eliminat din analiza aferentă anilor 2022 și 2023, deoarece acesta a fost determinat de ajutorul de stat primit conform Planului de restructurare a companiei.

** Profitul raportat de Oltchim S.A. a fost eliminat din analiza aferentă anului 2021, compania aflându-se în situație de faliment.

*** Astfel, Top 5 pentru anii 2021, 2022 și 2023 cuprinde efectiv doar 4 companii.

În anul 2024, arieratele⁵ companiilor de stat au înregistrat o scădere, în termeni nominali, de 5,4% față de anul anterior, până la nivelul de 20,3 mld. lei (reprezentând 23,9% din totalul plăților restante la nivelul întregii economii).

În anul 2024 s-a consemnat o diminuare, în termeni nominali, a plăților restante ale companiilor de stat (-1,2 mld. lei, sau -5,4%) față de anul anterior, până la nivelul de 20,3 mld. lei, reprezentând 23,9% din totalul plăților restante la nivelul întregii economii (*Graficul 1*). Având în vedere valoarea ridicată a deflatorului PIB din anul 2024, de 8,8%, ponderea arieratelor companiilor de stat în PIB s-a diminuat de la 1,4% în 2023, la 1,2% în 2024.

Analizând topul companiilor de stat cu cele mai mari arierate (vezi *Tabelul 3*), se constată că această diminuare a survenit și pe fondul deciziei ANAF, din iulie 2024, privind aprobarea restructurării obligațiilor bugetare prin conversia în acțiuni a obligațiilor bugetare principale ale C.N. UNIFARM S.A., ca urmare a faptului că societatea și-a actualizat planul de restructurare și testul creditorului privat prudent până în martie 2024⁶. Astfel, C.N. UNIFARM S.A., care acumulasă arierate de circa 1,3 mld. lei la finele anului 2023, nu se mai regăsește în anul 2024 în topul companiilor de stat cu cele mai mari arierate. Pe de altă parte, ROMAERO S.A. a intrat în acest top pe poziția a cincea, cu plăți restante în valoare de peste 800 mil. lei, după ce, pe fondul datoriilor acumulate, compania a intrat în procedură generală de insolvență în ianuarie 2024⁷.

Deși ponderea arieratelor companiilor de stat în totalul plăților restante la nivelul întregii economii se situează mult sub nivelul maxim de 35,5%, consemnat în anul 2009, aceasta rămâne semnificativ superioară contribuției companiilor de stat la activitatea economică din România, respectiv o pondere medie pe parcursul ultimilor 10 ani de 3,5% din totalul veniturilor și de 8,9% din totalul valorii adăugate brute (aceste ponderi medii fiind rezultatul unui trend descrescător pe parcursul ultimei decade), fapt ce semnalează o problemă cronică privind arieratele unor companii de stat.

⁵ Conform MF, arieratele companiilor reprezintă plăți întârziate către bănci, bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale, furnizori și alți creditori cu mai mult de 30 zile față de termenele contractuale sau legale ce generează obligații de plată.

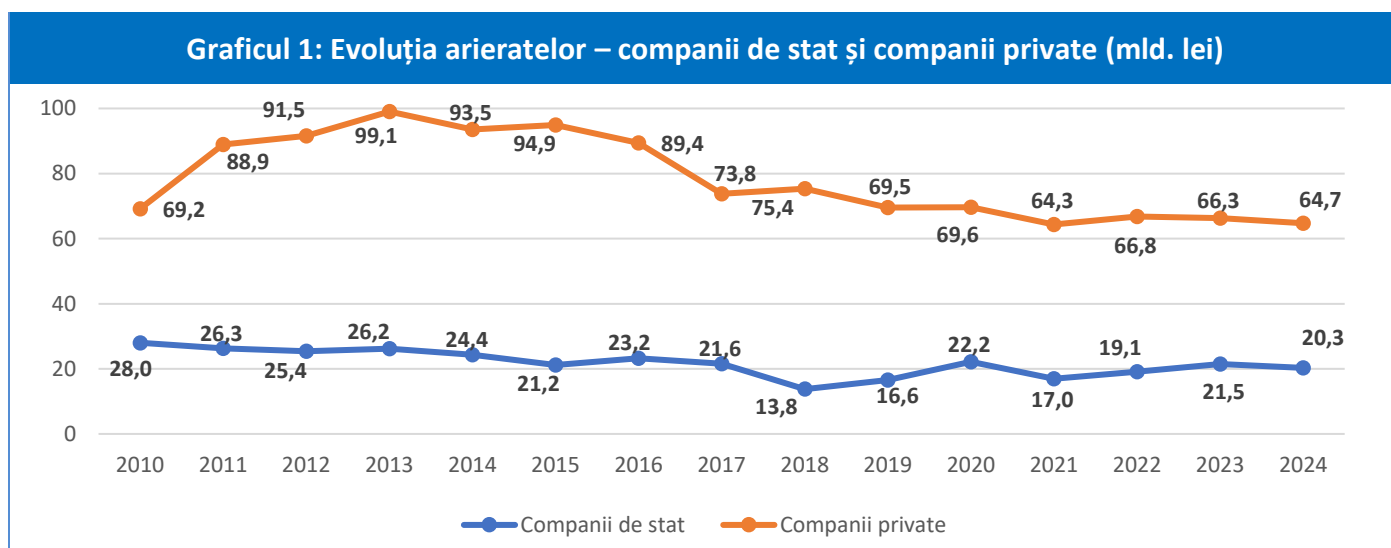
⁶ Conform Raportului administratorilor Companiei Naționale Unifarm S.A. pe anul 2024, <https://unifarm.gov.ro/wp-content/uploads/2025/06/Raportul-Administratorilor-2024.pdf>

⁷ Conform Raportului Anual la 31.12.2024, https://www.bvb.ro/info/Raportari/RORX/RORX_20250430144147_ROMAERO-Raport-anual-administratori-an-2024.pdf

Analizând evoluția arieratelor companiilor de stat ca pondere în PIB și în cifra de afaceri totală, se constată un trend general descrescător. Astfel, la sfârșitul anului 2024, arieratele companiilor de stat reprezentau 1,2% din PIB, respectiv 23,1% din cifra de afaceri totală.

Analizând evoluția arieratelor companiilor de stat ca pondere în PIB și în cifra de afaceri totală, se constată că, după atingerea nivelurilor maxime ale perioadei analizate pentru cei doi indicatori în anul 2009, s-a consemnat un trend general descrescător. În anul 2020, arieratele companiilor din sectorul public au crescut pe fondul pandemiei de COVID-19, însă relansarea activității economice începând cu anul 2021 a condus la reluarea trendului descendent. Astfel, la sfârșitul anului 2024, arieratele companiilor de stat reprezentau 1,2% din PIB (-0,2 pp față de anul anterior), reprezentând minimul perioadei analizate. Raportat la cifra de afaceri totală, se constată o reducere marginală a ponderii arieratelor companiilor de stat, până la 23,1% (-0,6 pp față de anul anterior, după creșterea de 2,6 pp înregistrată în 2023).

Evoluția în general favorabilă a arieratelor din sectorul public, începând cu anul 2010, a fost impulsionată și de măsurile⁸ convenite în cadrul acordurilor privind balanța de plăți încheiate cu instituțiile financiare internaționale (CE, FMI și BM) în perioada 2009-2013.



Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economici din sectorul nefinanciar

Notă: Începând cu anul 2018, C.N. a Huilei S.A. și Electrocentrale București S.A. nu au mai raportat plăți restante, acesta fiind motivul reducerii semnificative a arieratelor companiilor de stat față de anul 2017.

În anul 2024, 39,1% din arieratele companiilor de stat au fost față de furnizori, 30,5%

Analizând structura arieratelor companiilor de stat în anul 2024, se observă că predomină în continuare plățile restante față de furnizori. Acestea au fost de 7,9 mld. lei (în scădere cu 0,6 mld. lei față de anul

⁸ Aceste măsuri au vizat încadrarea arieratelor în țintele indicative trimestriale și au inclus transferuri bugetare, plasarea întreprinderilor de stat în lichidare voluntară sau insolvență, respectiv convertirea arieratelor în acțiuni.

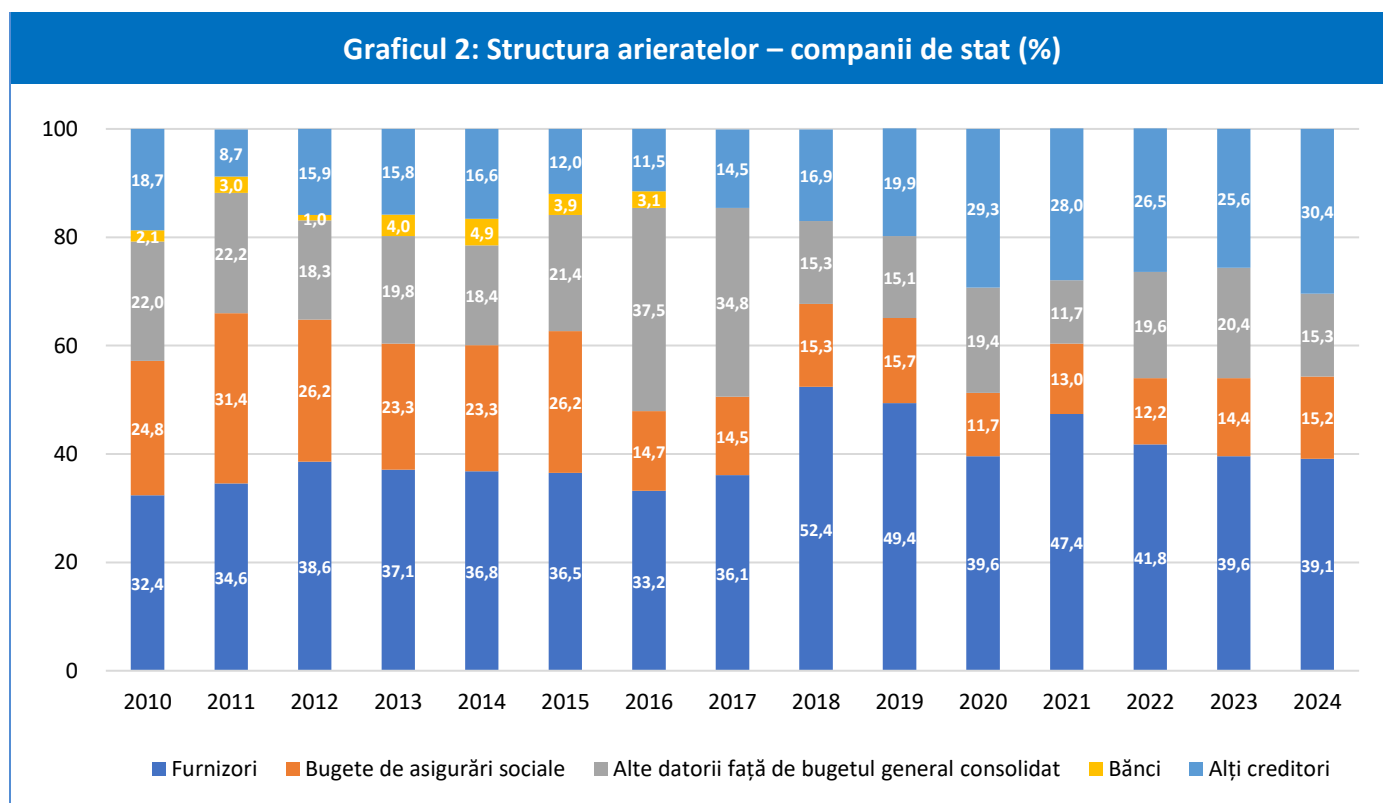
au reprezentat plăți restante față de bugetul general consolidat, iar 30,4% au fost față de alți creditori. Diminuarea plăților restante către bugetul general consolidat și către furnizori a fost parțial contrabalansată de creșterea arieratelor față de alți creditori.

precedent), reprezentând 39,1% din totalul arieratelor înregistrate la nivelul companiilor de stat.

Arieratele față de *bugetul general consolidat* au ocupat al doilea loc în ierarhie, reprezentând 30,5% din total, respectiv 6,2 mld. lei. Comparativ cu anul anterior, această categorie a consemnat cea mai importantă diminuare (-1,3 mld. lei).

În schimb, arieratele față de *alți creditori* au crescut de la 5,5 mld. lei în anul 2023, la 6,2 mld. lei în anul 2024, majorându-și ponderea în total de la 25,6% la 30,4%. Această evoluție a contrabalansat parțial diminuarea celorlalte categorii de arierate.

Evoluția structurii arieratelor companiilor de stat este prezentată în *Graficul 2*.



Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economici din sectorul nefinanciar

Notă: Începând cu anul 2017, ca urmare a modificării formularului de raportare F30, datele cu privire la arieratele față de sectorul bancar nu mai sunt disponibile.

La nivelul companiilor private, în anul 2024 ponderea cea mai ridicată a continuat să revină arieratelor față de furnizori

Din perspectiva structurii arieratelor, în anul 2024 companiile private au avut cel mai ridicat volum al plăților restante față de *furnizori*. Acestea au reprezentat 66,2% din totalul arieratelor, în creștere față de nivelul de

(66,2% din total), urmate de arieratele față de alți creditori (18,3%) și de plățile restante față de bugetul general consolidat (15,5%).

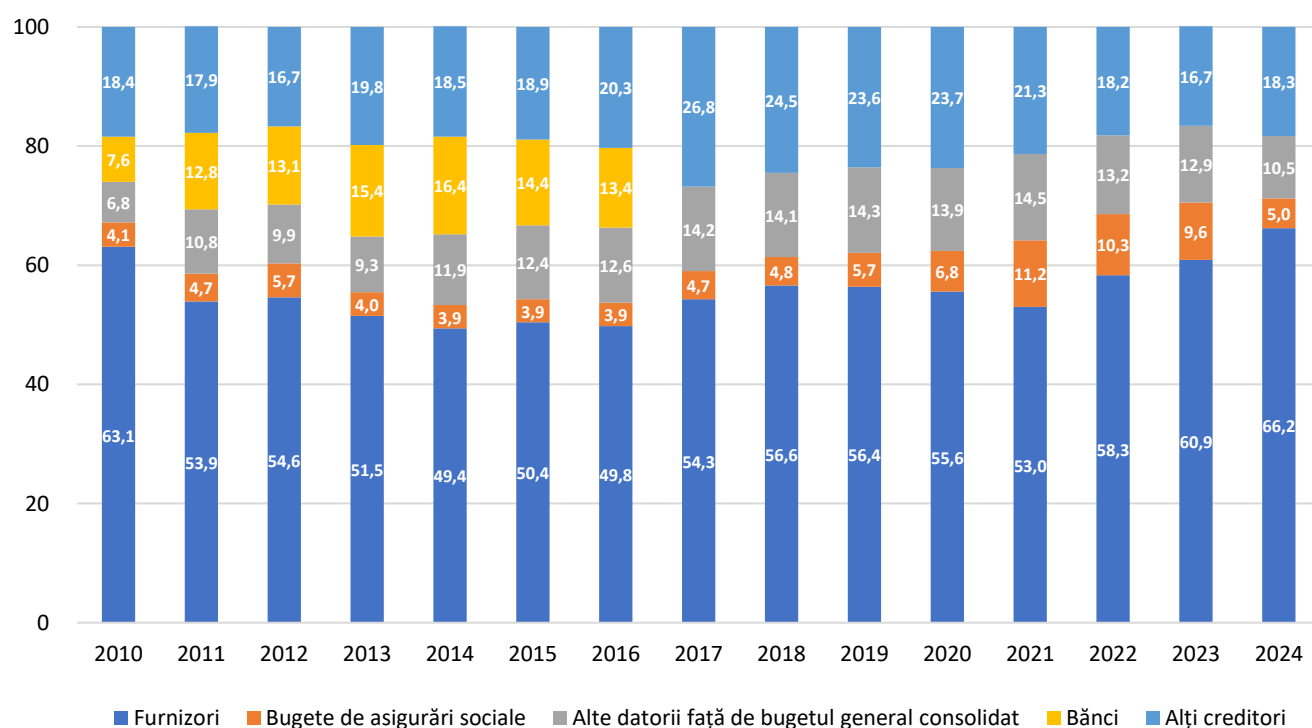
60,9% consemnat în anul anterior, ceea ce indică o concentrare mai accentuată a obligațiilor restante către partenerii comerciali.

Pe locul al doilea s-au situat plățile restante față de *alți creditori*, cu o pondere de 18,3% în total, în ușoară creștere față de 16,7% în anul 2023.

Plățile restante față de *bugetul general consolidat* au cumulat 15,5% din totalul arieratelor companiilor private, în scădere față de 22,5% în anul 2023. Această diminuare a fost determinată atât de reducerea ponderii datoriilor față de bugetele de asigurări sociale, de la 9,6% la 5%, cât și de scăderea ponderii celorlalte datorii față de bugetul general consolidat, de la 12,9% la 10,5%.

Evoluția structurii arieratelor companiilor private este prezentată în *Graficul 3*.

Graficul 3: Structura arieratelor – companii private (%)



Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economici din sectorul nefinanciar

Notă: Începând cu anul 2017, ca urmare a modificării formularului de raportare F30, datele cu privire la arieratele față de sectorul bancar nu mai sunt disponibile.

Arieratele companiilor de stat sunt concentrate într-un număr redus de companii care

Analizând Top 10 companii de stat cu cele mai mari arierate (prezentat în *Tabelul 3*), se observă menținerea unui grad ridicat de concentrare a acestora. În anul 2024, companiile din Top 10 au acumulat împreună

activează preponderent în transporturi, energie/termoficare, sectorul minier și industria chimică. Astfel, primele 10 companii ierarhizate din punct de vedere al volumului plăților restante (Top 10) au acumulat peste 75% din totalul arieratelor companiilor de stat. Este de notat că numeroase companii se regăsesc an de an în Top 10, fapt ce indică o cronicizare a problemei arieratelor în anumite sectoare.

75,2% din totalul arieratelor companiilor de stat, nivel ușor mai mare decât cel consemnat în anul 2023 (74,6%).

Analizând evoluția Top 10 din ultimii trei ani, se constată persistența unor companii în ierarhie, în special din zona transporturilor, energiei/termoficării, sectorului minier și industriei chimice. Șase companii – S.N.T.F.M. CFR Marfă S.A., RADET București, Regia Autonomă de Transport București R.A., Compania Națională a Metalelor Prețioase și Neferoase REMIN S.A., Societatea Națională a Cărbunelui S.A. și Oltchim S.A. – s-au regăsit în Top 10 în fiecare dintre ultimii trei ani analizați, ceea ce indică o cronicizare a problemei arieratelor în cazul unor companii și sectoare economice.

În ceea ce privește topul arieratelor față de bugetul general consolidat (prezentat tot în [Tabelul 3](#)), primele 10 companii au cumulat 73,1% din totalul acestei categorii în anul 2024, în scădere față de 78,5% în anul 2023. Deși gradul de concentrare s-a diminuat, nivelul rămâne ridicat, evidențiind că și plățile restante față de bugetul general consolidat sunt în continuare concentrate într-un număr restrâns de companii. Tendința de cronicizare a plăților restante față de buget este chiar mai evidentă, opt companii regăsindu-se în ierarhie în fiecare din ultimii trei ani.

Tabelul 3: Top 10 arierate ale companiilor de stat

Top 10 arierate în dec. 2024

	Nume companie	Arierate (mil. lei)
1	S.N.T.F.M. CFR MARFĂ S.A.	4.626,17
2	RADET BUCUREȘTI	4.009,63
3	S.C. COMPLEXUL ENERGETIC HUNEDOARA S.A.	2.389,13
4	REGIA AUTONOMĂ DE TRANSPORT BUCUREȘTI R.A.	876,08
5	ROMAERO S.A.	809,85
6	COMPANIA NAȚIONALĂ A METALELOR PREȚIOASE ȘI NEFEROASE REMIN S.A.	595,76
7	COMPANIA MUNICIPALĂ TERMOENERGETICA S.A.	566,98
8	SOCIETATEA NAȚIONALĂ A CĂRBUNELUI S.A.	505,32
9	OLTCHIM S.A.	499,76
10	APATERM S.A.	407,41
	% din total	75,2%

Top 10 arierate față de bugetul general consolidat în dec. 2024

	Nume companie	Arierate (mil. lei)
1	S.C. COMPLEXUL ENERGETIC HUNEDOARA S.A.	1.629,02
2	REGIA AUTONOMĂ DE TRANSPORT BUCUREȘTI R.A.	839,02
3	S.N.T.F.M. CFR MARFĂ S.A.	695,93
4	SOCIETATEA NAȚIONALĂ A CĂRBUNELUI S.A.	503,76
5	S.C. DE REPARAȚII LOCOMOTIVE C.F.	174,78
6	S.C. ELECTROCENTRALE CONSTANȚA	154,58
7	AVERSA S.A.	145,97
8	S.N. „ÎMBUNĂTĂȚIRI FUNCiare” S.A.	141,27
9	REGIA AUTONOMĂ DE TRANSPORT PUBLIC IAȘI R.A.	136,30
10	COMPANIA NAȚIONALĂ A URANIULUI S.A.	119,75
	% din total	73,1%

Top 10 arierate în dec. 2023

	Nume companie	Arierate (mil. lei)
1	S.N.T.F.M. CFR MARFĂ S.A.	4.451,68
2	RADET BUCUREȘTI	4.009,33
3	S.C. COMPLEXUL ENERGETIC HUNEDOARA S.A.	2.336,59
4	COMPANIA NAȚIONALĂ UNIFARM S.A.	1.337,84
5	REGIA AUTONOMĂ DE TRANSPORT BUCUREȘTI R.A.	927,09
6	COMPANIA MUNICIPALĂ TERMOENERGETICA S.A.	769,38
7	RADET CONSTANȚA	599,37
8	COMPANIA NAȚIONALĂ A METALELOR PREȚIOASE ȘI NEFEROASE REMIN S.A.	591,96
9	SOCIETATEA NAȚIONALĂ A CĂRBUNELUI S.A.	503,99
10	OLTCHIM S.A.	497,18
	% din total	74,6%

Top 10 arierate față de bugetul general consolidat în dec. 2023

	Nume companie	Arierate (mil. lei)
1	S.C. COMPLEXUL ENERGETIC HUNEDOARA S.A.	1.782,61
2	COMPANIA NAȚIONALĂ UNIFARM S.A.	1.337,84
3	REGIA AUTONOMĂ DE TRANSPORT BUCUREȘTI R.A.	893,42
4	S.N.T.F.M. CFR MARFĂ S.A.	561,77
5	SOCIETATEA NAȚIONALĂ A CĂRBUNELUI S.A.	502,45
6	AVERSA S.A.	206,00
7	S.C. ELECTROCENTRALE CONSTANȚA	181,35
8	REGIA AUTONOMĂ DE TRANSPORT PUBLIC IAȘI R.A.	138,00
9	COMPANIA NAȚIONALĂ A URANIULUI S.A.	136,06
10	S.N. „ÎMBUNĂTĂȚIRI FUNCiare” S.A.	135,07
	% din total	78,5%

Top 10 arierate în dec. 2022

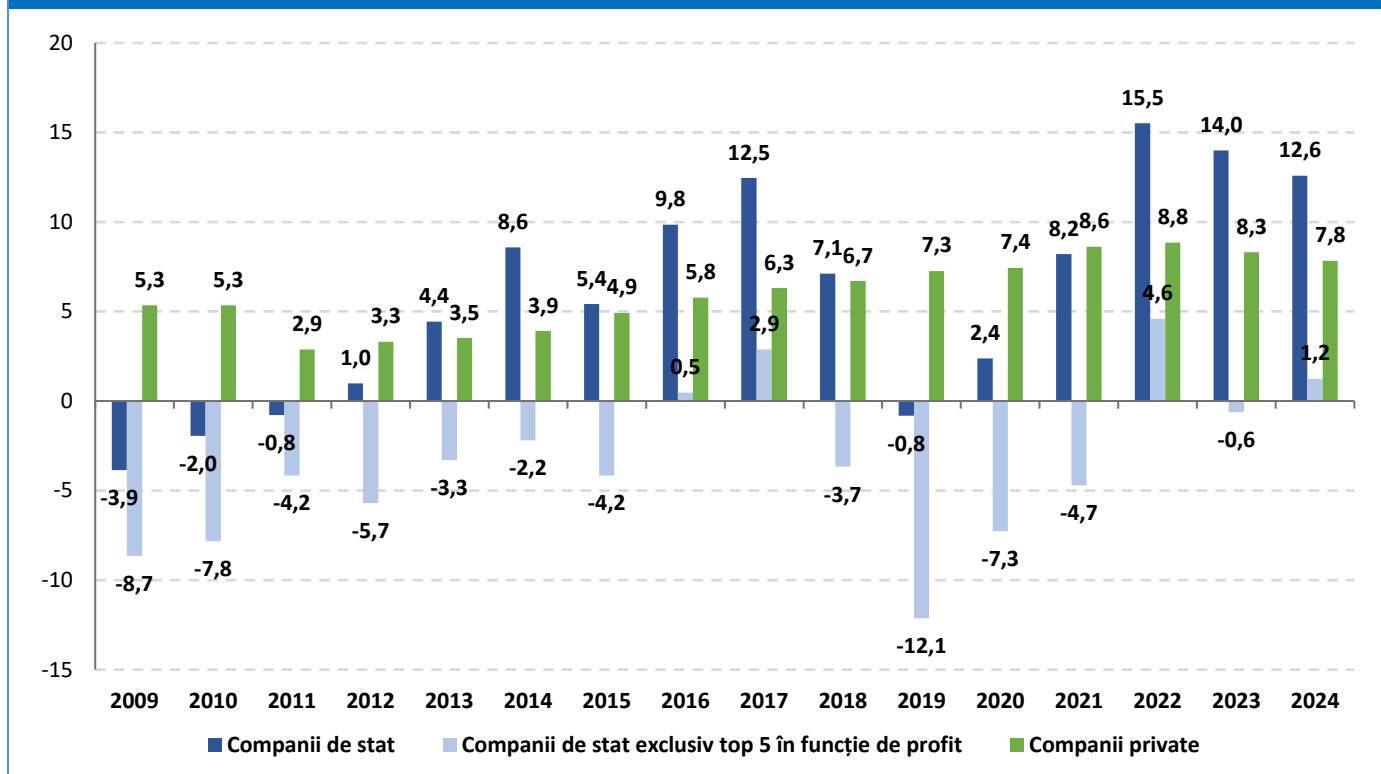
	Nume companie	Arierate (mil. lei)
1	S.N.T.F.M. CFR MARFĂ S.A.	4.348,21
2	RADET BUCUREȘTI	4.008,95
3	COMPANIA NAȚIONALĂ UNIFARM S.A.	1.340,30
4	REGIA AUTONOMĂ DE TRANSPORT BUCUREȘTI R.A.	1.059,33
5	RADET CONSTANȚA	600,73
6	COMPANIA NAȚIONALĂ A METALELOR PREȚIOASE ȘI NEFEROASE REMIN S.A.	587,99
7	SOCIETATEA NAȚIONALĂ A CĂRBUNELUI S.A.	504,75
8	OLTCHIM S.A.	503,11
9	S.C. ELECTROCENTRALE CONSTANȚA	446,38
10	APATERM S.A.	407,64
	% din total	72,3%

Top 10 arierate față de bugetul general consolidat în dec. 2022

	Nume companie	Arierate (mil. lei)
1	COMPANIA NAȚIONALĂ UNIFARM S.A.	1.340,14
2	REGIA AUTONOMĂ DE TRANSPORT BUCUREȘTI R.A.	1.005,23
3	SOCIETATEA NAȚIONALĂ A CĂRBUNELUI S.A.	503,23
4	S.N.T.F.M. CFR MARFĂ S.A.	485,45
5	S.C. ELECTROCENTRALE CONSTANȚA	240,71
6	AVERSA S.A.	203,83
7	COMPANIA NAȚIONALĂ A URANIULUI S.A.	202,48
8	REGIA AUTONOMĂ DE TRANSPORT PUBLIC IAȘI R.A.	141,08
9	S.N. „ÎMBUNĂTĂȚIRI FUNCiare” S.A.	134,19
10	S.C. DE REPARAȚII LOCOMOTIVE C.F.	116,07
	% din total	72,1%

Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economici din sectorul nefinanciar

Graficul 4: Rata rezultatului din exploatare (%)



Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economici din sectorul nefinanciar

Notă: Rata rezultatului din exploatare (%) = $\text{Rezultatul din exploatare} / \text{Venituri Totale} * 100$ (rezultatul din exploatare nu include cheltuielile cu dobânzile și cele aferente impozitului pe profit)

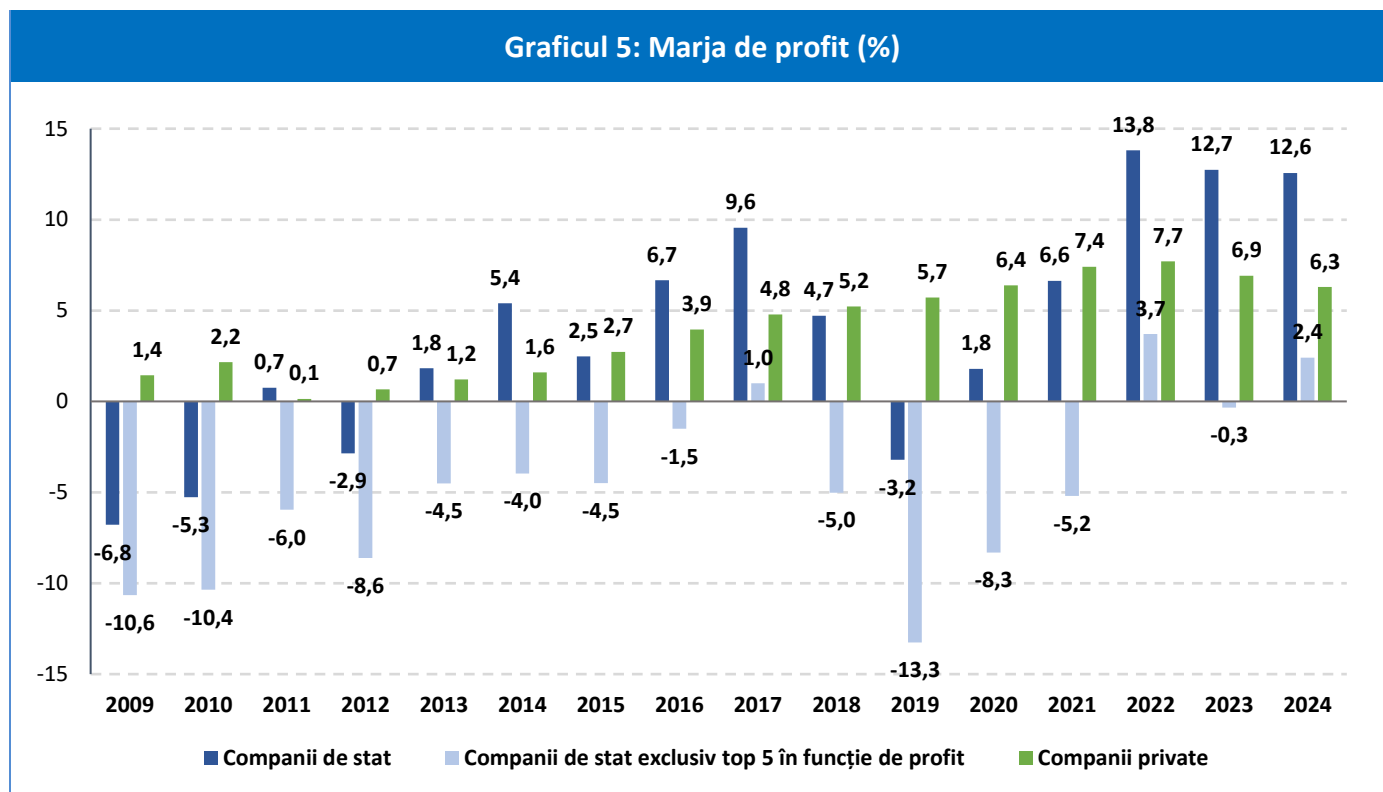
În anul 2024, rata rezultatului din exploatare pentru companiile de stat a scăzut la 12,6%, de la 14% în anul anterior. Și pentru companiile din sectorul privat rata rezultatului din exploatare s-a diminuat de la 8,3% în anul 2023, la 7,8% în anul 2024.

În anul 2024, rata rezultatului din exploatare pentru companiile de stat s-a diminuat față de anul anterior, de la 14% la 12,6% – [Graficul 4](#). Indicatorul măsoară rentabilitatea activității de bază prin raportarea câștigurilor înainte de plata dobânzilor și a impozitului pe profit la veniturile totale. Evoluția indică o deteriorare cu 1,4 pp a profitabilității operaționale a companiilor de stat comparativ cu anul 2023. În același timp, companiile din mediul privat au înregistrat o scădere mai puțin pronunțată a ratei rezultatului din exploatare, de la 8,3% în anul 2023 la 7,8% în anul 2024. Cu toate acestea, rata rezultatului din exploatare a companiilor de stat a rămas superioară celei aferente companiilor private, ecartul fiind de 4,8 pp.

Excluzând Top 5 cele mai profitabile companii de stat, indicatorul s-a îmbunătățit cu 1,8 pp, până la un nivel de 1,2%.

Excluzând Top 5 cele mai profitabile companii de stat, indicatorul s-a situat la 1,2% în anul 2024, în creștere față de nivelul de -0,6% consemnat în anul 2023 (+1,8 pp), însă rămâne semnificativ inferior ratei calculate pentru ansamblul companiilor de stat. Ecartul de 11,4

pp evidențiază impactul ridicat al celor mai profitabile cinci companii asupra rezultatelor agregate ale sectorului companiilor de stat.



Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economici din sectorul nefinanciar

Notă: Marja de profit (%) = Rezultatul net/Venituri totale * 100

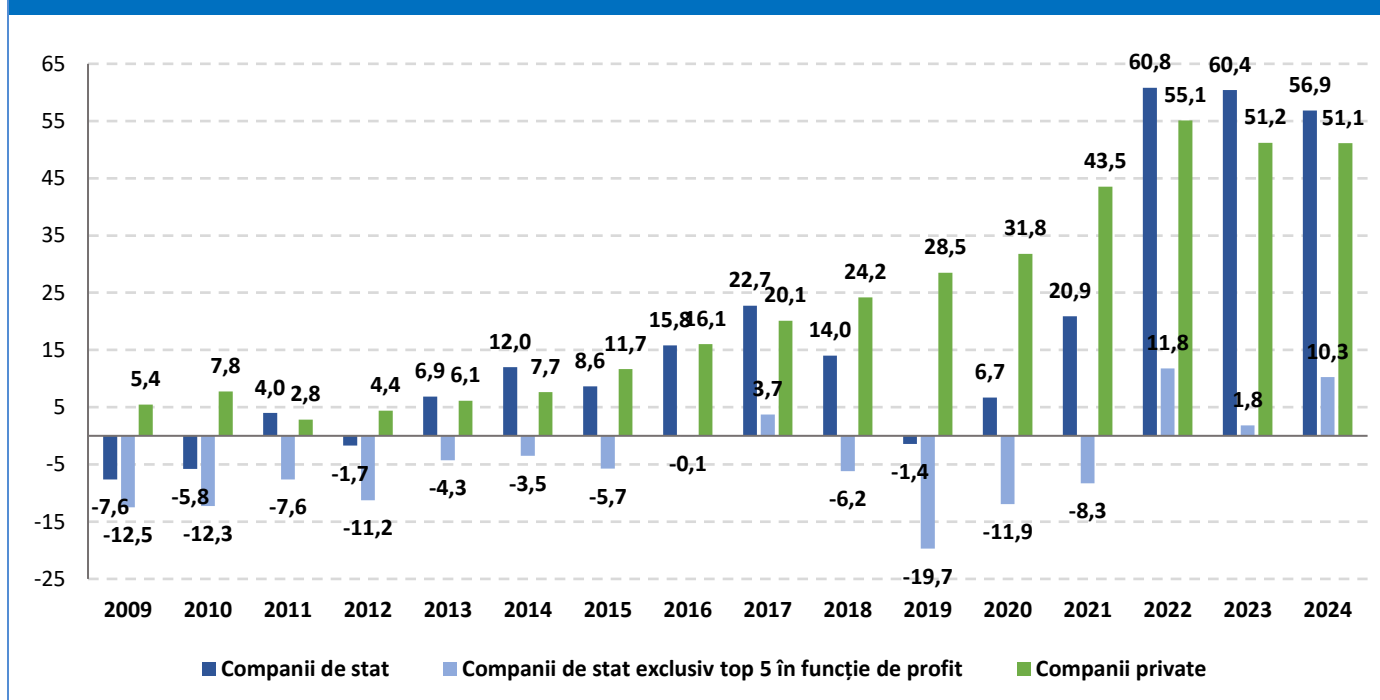
Marja de profit a companiilor de stat s-a diminuat marginal la 12,6% în anul 2024 (comparativ cu 12,7% în 2023). Marja agregată de profit a companiilor din sectorul privat s-a diminuat, de asemenea, de la 6,9% în anul 2023, la 6,3% în anul 2024. Excluzând Top 5 companii de stat, indicatorul a revenit în teritoriu pozitiv, ajungând la 2,4%.

Evoluția nefavorabilă a poziției operaționale a companiilor de stat, atestată de rata rezultatului din exploatare, este parțial vizibilă și la nivelul marjei de profit, care s-a redus de la 12,7% în anul 2023, la 12,6% în 2024 (Graficul 5). Această evoluție a fost determinată de diminuarea rezultatului net agregat cu 2,2%, în timp ce veniturile totale s-au diminuat cu 0,9% față de anul anterior. Și companiile din sectorul privat au înregistrat o scădere a marjei agregate de profit de la 6,9% în anul 2023, la 6,3% în anul 2024, ca urmare a diminuării profitului net agregat cu 5,7%, în timp ce veniturile totale au crescut cu 3,6%. Excluzând Top 5 companii, indicatorul a revenit în teritoriu pozitiv, consemnând o creștere cu 2,7 pp, până la nivelul de 2,4% în anul 2024.

Diferențele dintre rata rezultatului din exploatare și marja de profit se explică prin faptul că cel de-al doilea indicator include, pe lângă rezultatul operațional, și rezultatul financiar, impactul impozitului pe profit, precum și alte elemente neoperaționale. În anul 2024, la nivelul

agregat al companiilor de stat, cele două rate au avut valori similare, de 12,6%, ceea ce sugerează că impactul net al elementelor financiare și fiscale asupra profitabilității agregate a fost marginal. În cazul companiilor de stat excluzând Top 5, marja de profit a fost superioară ratei rezultatului din exploatare, indicând o contribuție pozitivă a elementelor incluse în rezultatul net, în afara rezultatului operațional. În schimb, pentru companiile private, marja de profit s-a situat sub rata rezultatului din exploatare, ceea ce indică un impact negativ al elementelor financiare și fiscale asupra rezultatului net.

Graficul 6: Profitul brut la 1.000 de salariați (mil. lei)



Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economici din sectorul nefinanciar

Profitul brut la 1.000 de salariați s-a diminuat la nivelul companiilor de stat, ajungând la 56,9 mil. lei în anul 2024, față de 60,4 mil. lei în anul 2023. Companiile din mediul privat au înregistrat o reducere marginală a indicatorului, de la 51,2 mil. lei

Acest indicator măsoară profitul brut mediu generat de fiecare 1.000 de salariați, reprezentând o măsură a eficienței companiilor în ceea ce privește utilizarea angajaților proprii pentru maximizarea profitului. La nivelul companiilor de stat, în anul 2024, indicatorul s-a diminuat față de anul anterior, de la 60,4 mil. lei, la 56,9 mil. lei ([Graficul 6](#)). Evoluția a fost determinată de contracția rezultatului brut agregat cu 4,2%, în timp ce numărul de salariați a crescut cu 1,8%, ceea ce sugerează o deteriorare a eficienței utilizării forței de muncă în sectorul companiilor de stat. În cazul companiilor din mediul privat, indicatorul a înregistrat doar o scădere marginală, de la 51,2 mil. lei în anul 2023, la 51,1 mil. lei în anul

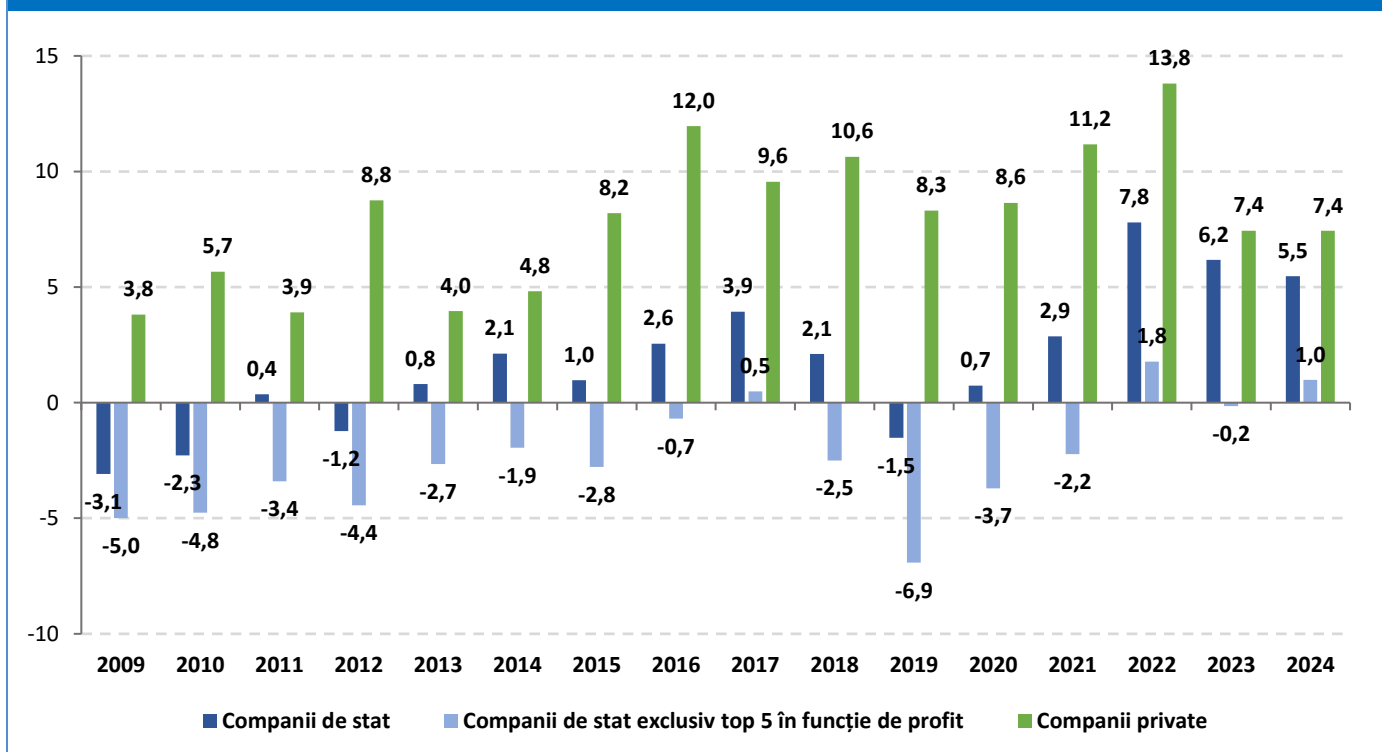
în anul 2023, la 51,1 mil. lei în anul 2024.

2024. Astfel, companiile de stat au continuat să înregistreze un nivel superior al profitului brut la 1.000 de salariați comparativ cu mediul privat, însă ecartul dintre cele două categorii s-a redus semnificativ, de la 9,2 mil. lei în anul 2023, la 5,8 mil. lei în anul 2024.

Excluzând Top 5 companii de stat, se remarcă o îmbunătățire semnificativă a indicatorului, acesta majorându-se de la 1,8 mil. lei în anul 2023, la 10,3 mil. lei în anul 2024.

Excluzând Top 5 companii de stat, indicatorul a înregistrat o evoluție favorabilă în anul 2024, majorându-se de la 1,8 mil. lei în anul 2023, la 10,3 mil. lei în anul 2024. Această creștere arată o îmbunătățire a eficienței utilizării forței de muncă în rândul companiilor de stat care nu fac parte din grupul celor mai performante cinci companii. Cu toate acestea, nivelul indicatorului rămâne semnificativ inferior celui calculat pentru ansamblul sectorului, diferența fiind de 46,6 mil. lei în anul 2024, ceea ce evidențiază influența importantă a Top 5 companii asupra rezultatului agregat al companiilor de stat.

Graficul 7: ROE (%)



Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economici din sectorul nefinanciar

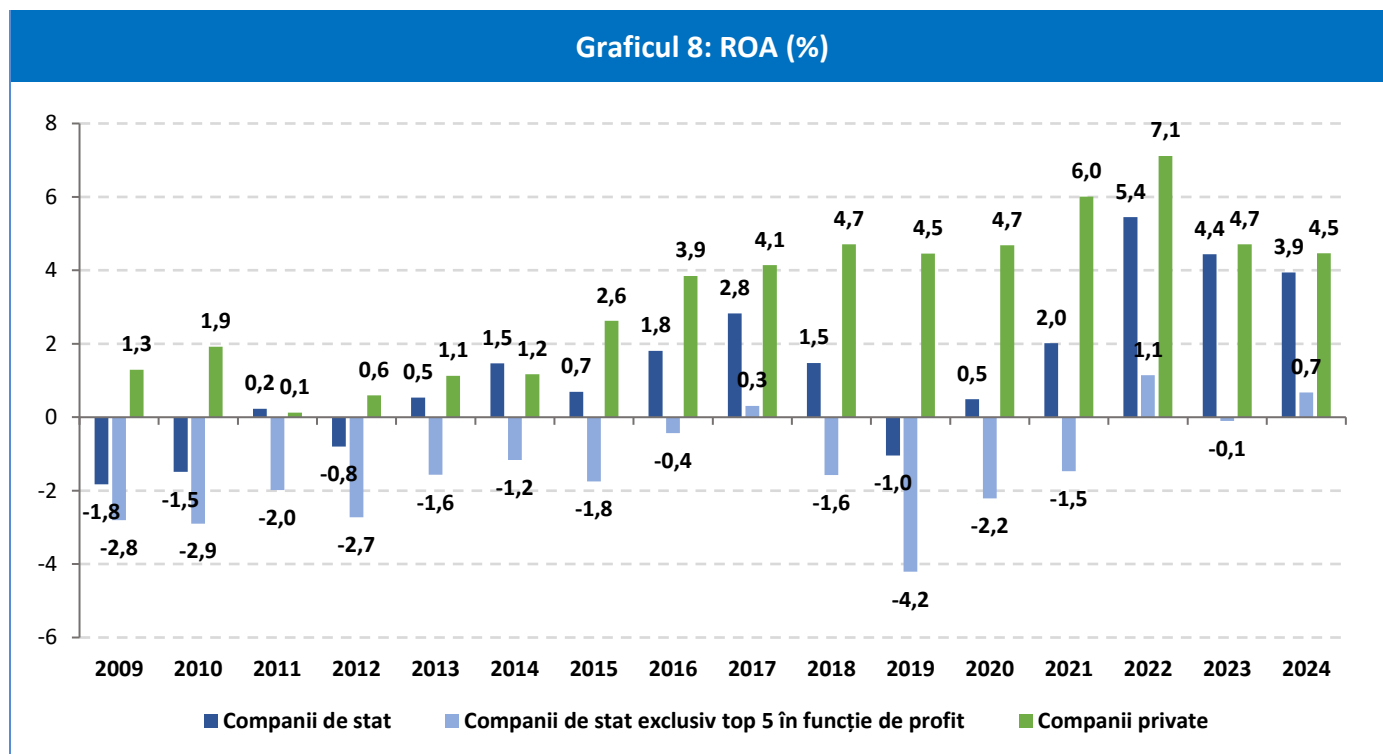
Notă: ROE (%) = Profit net/Capitaluri proprii * 100

Rentabilitatea financiară (ROE) și rentabilitatea economică (ROA) sunt doi dintre cei mai

Rentabilitatea financiară sau a capitalurilor proprii (ROE) și rentabilitatea economică sau a activelor (ROA) sunt doi dintre cei mai concludenți indicatori de rentabilitate ai unei companii:

concludenți indicatori de rentabilitate ai unei companii.

- ROE măsoară eficiența utilizării capitalului propriu (câți lei aduce sub formă de profit un leu investit în capitalul propriu de acționari);
- ROA măsoară eficiența utilizării activelor (câți lei de profit generează un leu investit în activele firmei).



Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economici din sectorul nefinanciar

Notă: $ROA (\%) = \frac{\text{Profit net}}{\text{Active totale}} \times 100$

Rentabilitatea financiară a companiilor de stat a continuat să scadă în anul 2024, reducându-se cu 0,7 pp, de la 6,2% în anul 2023, la 5,5% în anul 2024. Și rentabilitatea economică a companiilor de stat s-a diminuat de la 4,4% în anul 2023, la 3,9% în anul 2024. În cazul companiilor private, ROE s-a menținut la 7,4%, iar ROA s-a redus ușor, de la 4,7% la 4,5%. Excluzând influența Top 5 cele mai profitabile companii de stat, ambii indicatori au revenit în teritoriu pozitiv în anul

În anul 2024, așa cum au arătat și evoluțiile celorlalți indicatori de profitabilitate, se constată un declin al ambelor rate de rentabilitate pe ansamblul companiilor de stat, în contextul reducerii rezultatului net agregat, de la de 11,8 mld. lei în 2023, la 11,5 mld. lei în 2024. Astfel, rentabilitatea financiară a companiilor de stat s-a redus la 5,5%, de la 6,2% în anul 2023, (-0,7 pp, [Graficul 7](#)). În același timp, ROA a coborât la 3,9%, de la 4,4% în anul anterior, ceea ce reflectă o diminuare cu 0,5 pp a eficienței utilizării activelor ([Graficul 8](#)).

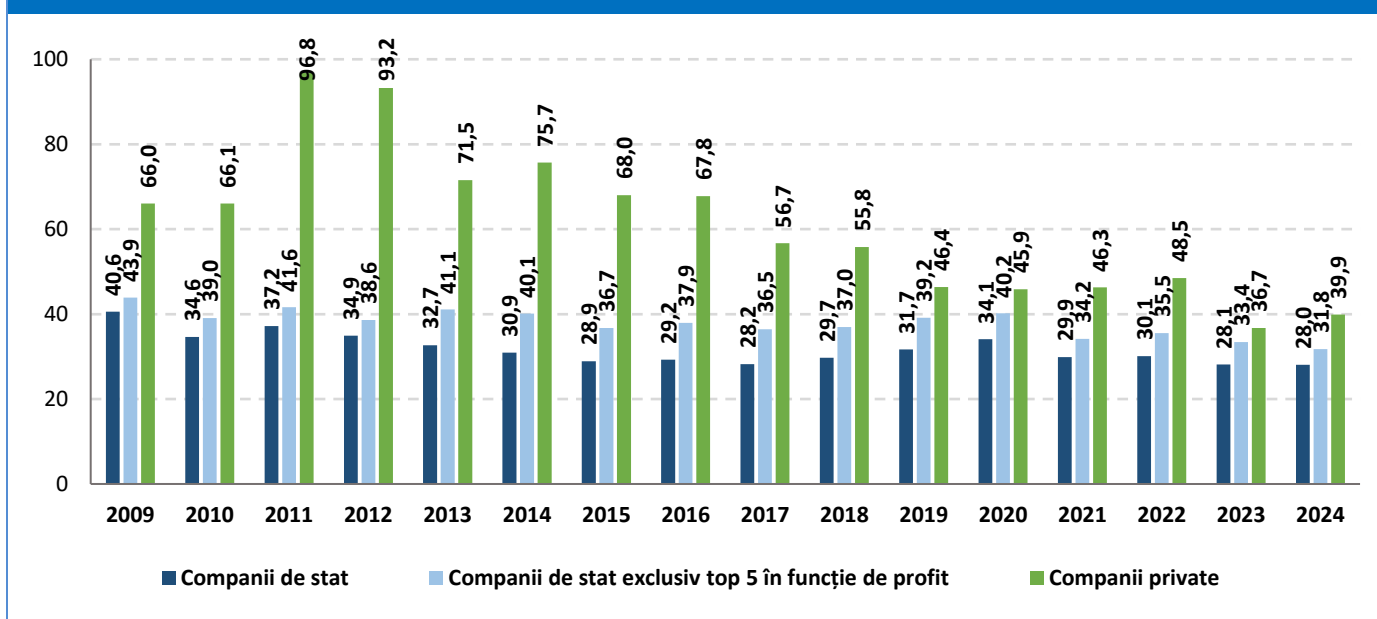
Excluzând influența Top 5 cele mai profitabile companii de stat, cei doi indicatori au revenit în teritoriu pozitiv, ajungând la 1% în cazul ROE, respectiv la 0,7% în cazul ROA. Având în vedere ecartul semnificativ față de valorile înregistrate incluzând

2024: ROE a crescut la 1%, iar ROA la 0,7%.

companiile din Top 5, se observă iarăși impactul important al acestora asupra rentabilității agregate a companiilor de stat.

Companiile din sectorul privat au înregistrat o evoluție mai stabilă în anul 2024: ROE s-a menținut la 7,4%, în timp ce ROA s-a redus ușor de la 4,7%, la 4,5%. Astfel, companiile private au continuat să înregistreze niveluri superioare ale ambelor rate de rentabilitate față de companiile de stat, ecartul fiind de 1,9 pp în cazul ROE și de 0,6 pp în cazul ROA. Trebuie însă menționat că rezultatele agregate ale companiilor private sunt influențate de raportările unei companii care a declarat active circulante de peste 1.000 mld. lei în ultimii ani. Acest volum considerabil de active circulante (reflectat în valoarea activelor totale și a capitalurilor proprii) are un efect semnificativ de diminuare a ROA și ROE prin intermediul numitorilor acestor rate. Astfel, rezultatele aferente sectorului privat trebuie interpretate cu prudență.

Graficul 9: Gradul de îndatorare (%)



Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economice din sectorul nefinanciar

Notă: Gradul de îndatorare (%) = Datorii totale/Active totale * 100

Gradul de îndatorare al companiilor de stat s-a diminuat marginal față de anul 2023, până la nivelul de 28%, dar

Gradul de îndatorare al companiilor de stat, reflectat prin ponderea datoriilor în total active, s-a diminuat marginal de la 28,1% în anul 2023, la 28% în anul 2024 ([Graficul 9](#)). Evoluția este

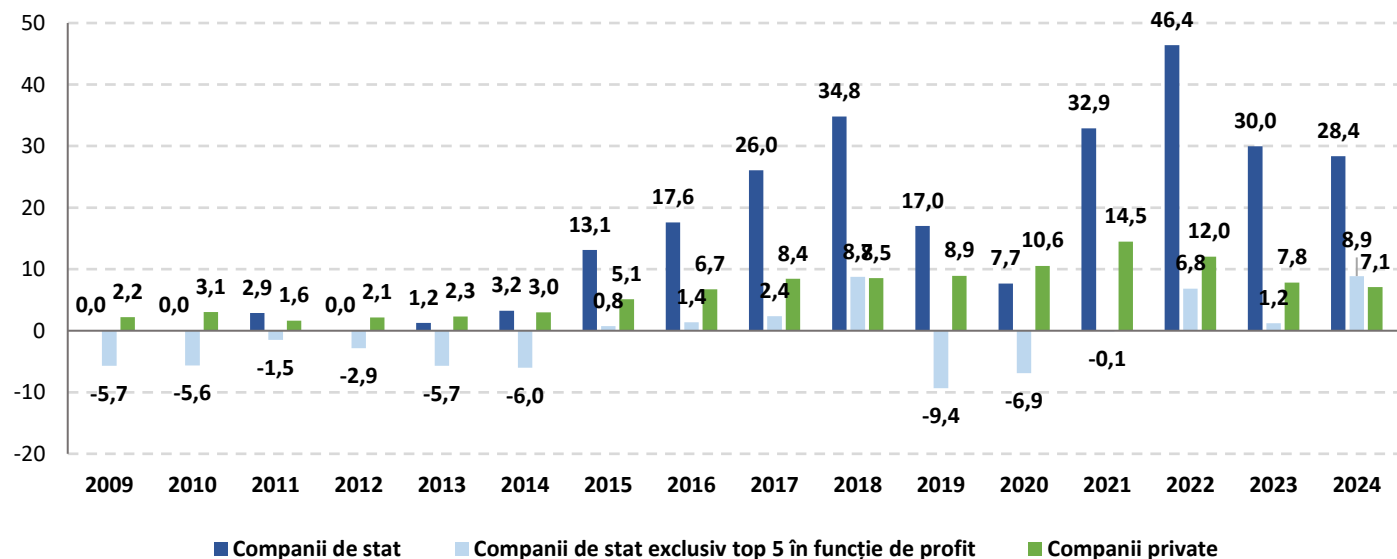
există o distribuție neuniformă a acestuia, unele companii având datorii foarte mici, în timp ce altele sunt puternic îndatorate.

explicată de faptul că activele totale ale companiilor de stat au înregistrat o creștere cu 10,1%, în timp ce datoriile totale s-au majorat cu 9,7%. Rezultatul trebuie judecat și prin prisma distribuției neuniforme a gradului de îndatorare la nivelul companiilor de stat, între acestea regăsindu-se firme foarte mari cu un grad redus de îndatorare. Excluzând cele mai performante cinci companii de stat, gradul de îndatorare are o valoare mai mare, de 31,8%, în scădere față de nivelul de 33,4% consemnat în anul 2023.

În anul 2024, ponderea datoriilor în total active se menține inferioară la nivelul companiilor de stat comparativ cu cele private.

Gradul de îndatorare a firmelor din sectorul privat este mai mare decât cel al companiilor de stat, având valoarea de 39,9%. Acesta s-a majorat cu 3,2 pp față de anul anterior, pe fondul creșterii datoriilor totale cu 8%, în timp ce activele totale s-au diminuat cu 0,6%. Și în acest caz rezultatul trebuie privit cu prudență, activele totale fiind puternic influențate de raportările de active circulante ale unei companii (care au depășit 1.000 mld. lei la sfârșitul anilor 2023 și 2024).

Graficul 10: Rata de acoperire a cheltuielilor cu dobânzile



Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economici din sectorul nefinanciar

Notă: Rata de acoperire a cheltuielilor cu dobânzile = $(\text{Profitul sau pierderea din exploatare} + \text{Profitul sau pierderea financiară} + \text{Ajustări privind provizioanele} - \text{Alte venituri} + \text{Alte cheltuieli} + \text{Cheltuielile privind dobânzile} - \text{Venituri din dobânzi}) / \text{Cheltuieli privind dobânzile}$

În anul 2024, rata de acoperire a cheltuielilor cu dobânzile aferentă companiilor de stat s-a diminuat la 28,4, față de 30 în anul anterior. Această evoluție a fost determinată de scăderea numărătorului, concomitent cu majorarea cheltuielilor cu dobânzile. Rata de acoperire a cheltuielilor cu dobânzile pentru companiile din sectorul privat a scăzut de la 7,8 în 2023, la 7,1 în 2024.

Rata de acoperire a cheltuielilor cu dobânzile este un indicator de solvabilitate care măsoară capacitatea unei companii de a realiza plata dobânzilor aferente datoriei acumulate. În esență, indicatorul arată de câte ori o companie ar putea plăti dobânzile datorate cu câștigurile sale disponibile. O valoare subunitară indică faptul că societatea nu generează suficiente venituri pentru a acoperi cheltuielile cu dobânzile, fiind nevoită să își utilizeze rezervele în acest scop.

După saltul considerabil înregistrat în perioada 2014-2018 la nivelul companiilor de stat (de la 3,2 la 34,8), urmat de o scădere abruptă până la 7,7 în 2020, începând cu anul 2021 a fost reluat trendul de creștere accelerată, iar în anul 2022 a fost atins maximul istoric al acestui indicator de 46,4 (*Graficul 10*). În anul 2024, rata de acoperire a cheltuielilor cu dobânzile a continuat trendul de scădere început în 2023, atingând valoarea de 28,4 pe fondul scăderii numărătorului cu 4,6% față de anul precedent, în timp ce cheltuielile cu dobânzile (numitorul) s-au majorat cu 0,8%. Rata de acoperire a cheltuielilor cu dobânzile s-a diminuat și în cazul companiilor din sectorul privat de la 7,8 în 2023, la 7,1 în 2024.

Excluzând Top 5, rata de acoperire a cheltuielilor cu dobânzile are o valoare mult mai mică, de 8,9, dar în creștere față de nivelul consemnat în 2023.

Excluzând Top 5, rata de acoperire a cheltuielilor cu dobânzile pentru companiile de stat are o valoare mult mai mică, de 8,9, însă aceasta reprezintă o creștere semnificativă față de anul anterior, când era de doar 1,2. Astfel, pe fondul revenirii profitului net agregat în teritoriu pozitiv, evoluția ratei de acoperire a cheltuielilor cu dobânzile indică o îmbunătățire a solvabilității acestor companii.

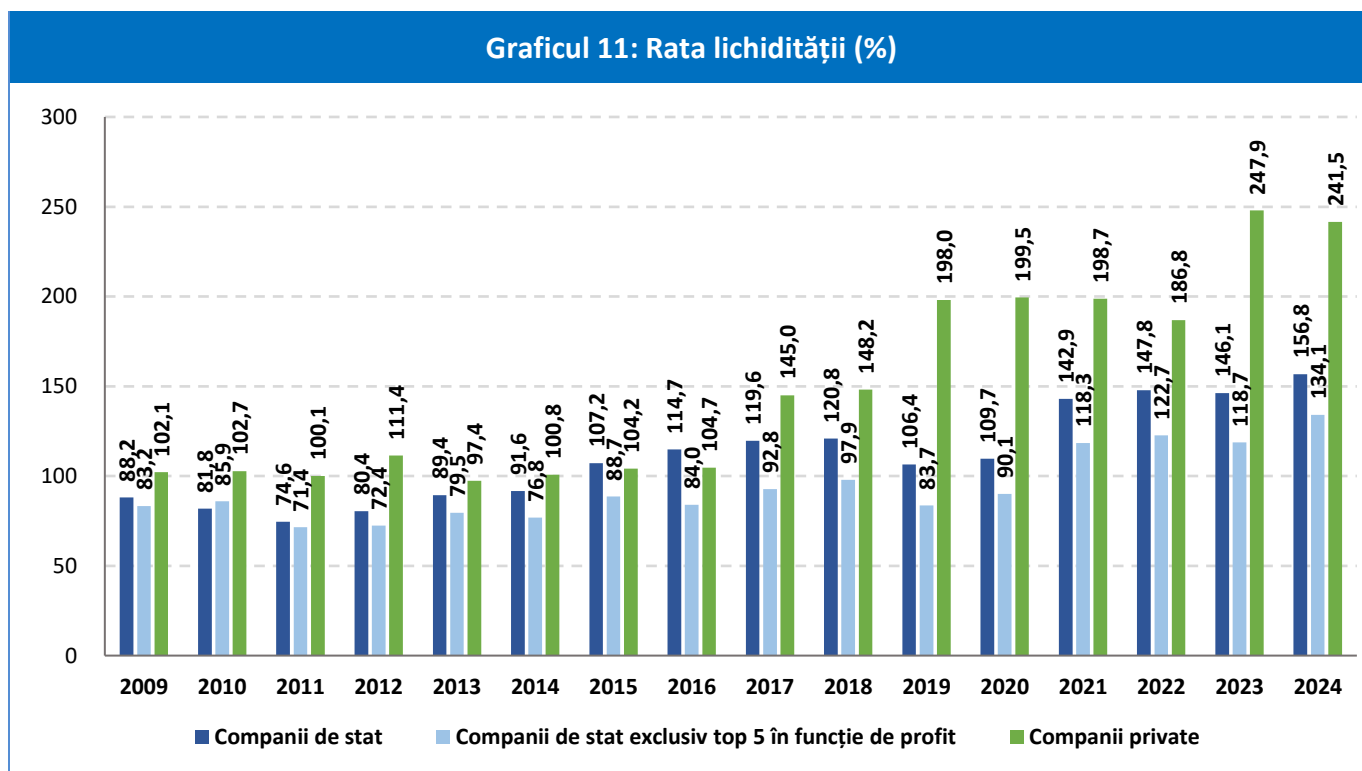
În anul 2024, rata lichidității companiilor de stat s-a majorat față de anul precedent, ajungând de la 146,1%, la 156,8%, pe fondul unui ritm de creștere mai alert al activelor circulante față de datoriile pe termen scurt. Similar ultimilor ani, nivelul indicatorului rămâne inferior celui înregistrat de companiile din sectorul privat.

Rata lichidității curente măsoară capacitatea unei companii de a-și plăti obligațiile pe termen scurt cu ajutorul activelor circulante. Cu cât este mai mare acest raport, cu atât compania are o capacitate mai mare de a-și plăti obligațiile pe termen scurt, iar o valoare subunitară poate indica faptul că societatea în cauză este în imposibilitatea de a-și plăti datoriile dacă acestea sunt exigibile la momentul respectiv. Pe de altă parte, o valoare foarte ridicată a indicatorului nu implică neapărat faptul că societatea este într-o situație excepțională din punct de vedere al lichidității. În funcție de modul în care sunt alocate activele, o asemenea situație poate sugera că societatea nu își utilizează activele în mod eficient sau nu atrage finanțări.

Chiar și excluzând companiile din Top 5, se observă o îmbunătățire semnificativă a ratei lichidității, de la 118,7%, la 134,1%, indicatorul având o valoare supraunitară începând cu anul 2021.

În anul 2024, rata lichidității companiilor de stat a înregistrat o majorare față de anul precedent, de la 146,1%, la 156,8% (*Graficul 11*), pe fondul unui ritm de creștere mai alert al activelor circulante (+14,1%) față de datoriile pe termen scurt (+6,3%). Similar ultimilor ani, nivelul indicatorului este inferior celui înregistrat de companiile din sectorul privat, în anul 2024 rata lichidității acestora fiind de 241,5 (față de 247,9 în anul precedent). Rezultatul aferent companiilor private trebuie însă privit cu prudență, lichiditatea acestora fiind puternic influențată în sens crescător de o companie care a raportat în ultimii ani active circulante de peste 1.000 mld. lei.

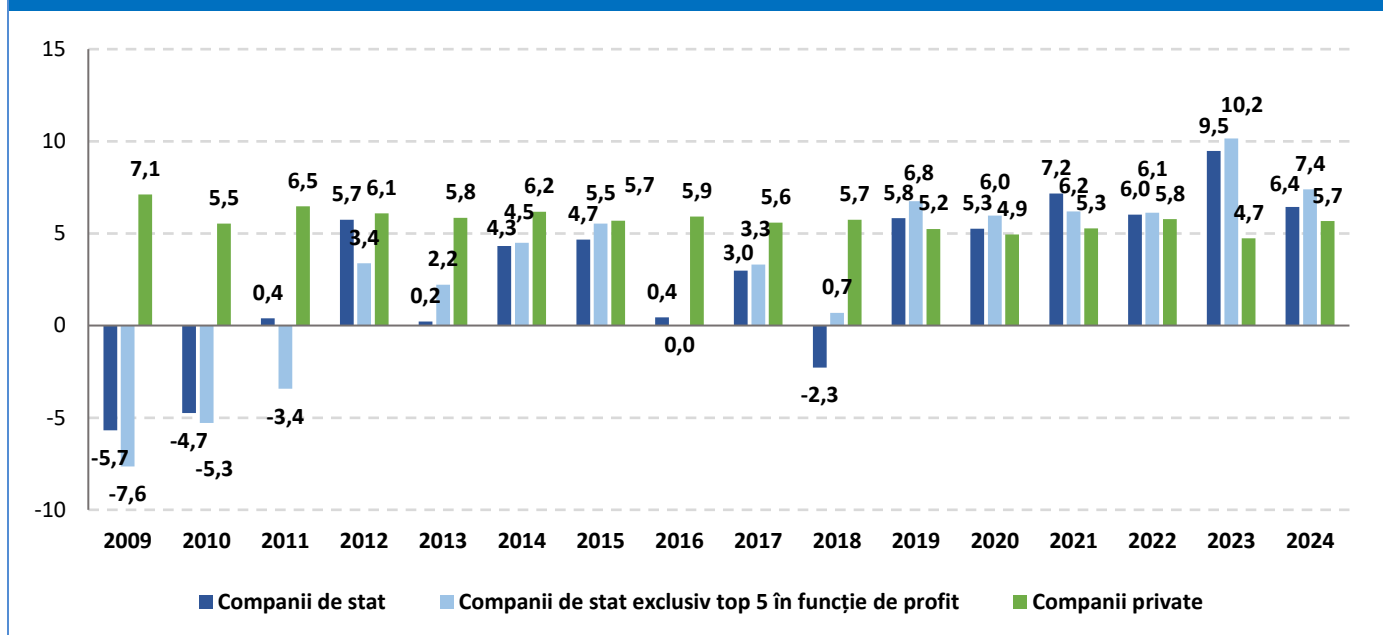
Excluzând cele mai performante cinci companii de stat din punct de vedere al profitabilității, se constată o îmbunătățire a ratei lichidității, de la 118,7% în 2023, la 134,1% în 2024, indicatorul consolidându-și valoarea supraunitară.



Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economice din sectorul nefinanciar

Notă: Rata lichidității (%) = Active circulante/Datorii pe termen scurt * 100

Graficul 12: Investiții noi (% din total active)



Sursa: MF, pe baza situațiilor financiare transmise de agenții economici din sectorul nefinanciar

Notă: Investițiile noi sunt calculate ca modificare a activelor imobilizate nefinanciare + cheltuieli cu amortizarea și deprecierea

Rata investițiilor noi din companiile de stat a avut o evoluție fluctuantă pe parcursul perioadei analizate, în 2024 diminuându-se cu peste 3 pp față de anul precedent, până la nivelul de 6,4%. Excluzând Top 5, indicatorul se situează la un nivel ușor mai ridicat, de 7,4%. În cazul firmelor din sectorul privat, indicatorul s-a majorat de la 4,7% în 2023, la 5,7% în 2024.

Rata investițiilor noi din companiile de stat a avut o evoluție fluctuantă pe parcursul perioadei analizate. În 2024 s-a consemnat o scădere cu peste 3 pp față de anul precedent, când a fost atins maximul perioadei analizate, până la nivelul de 6,4% ([Graficul 12](#)). Evoluția indicatorului a fost susținută de investițiile realizate de C.F.R. S.A., care au totalizat 4,8 mld. lei în 2024, reprezentând peste 25% din totalul investițiilor companiilor de stat. Excluzând cele mai profitabile cinci companii de stat, indicatorul se situează la un nivel ușor mai ridicat, de 7,4%, dar în scădere față de anul 2023, când se situa la 10,2%.

În cazul companiilor din sectorul privat, rata investițiilor noi s-a majorat de la 4,7% în 2023, la 5,7% în 2024, însă este de remarcat că nivelul acestui indicator a rămas relativ stabil din 2010 și până în prezent.

Rezultatele companiilor de stat sunt influențate și de cadrul legislativ privind guvernarea

Rezultatele economico-financiare ale companiilor de stat sunt influențate și de calitatea cadrului legislativ privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, de operaționalizarea acestuia și

corporativă a întreprinderilor publice.

Prin adoptarea OUG nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice, s-a înregistrat un progres vizibil privind transparența și monitorizarea activității companiilor de stat.

Acest progres a fost însă în mare parte anulat prin intrarea în vigoare a Legii nr. 111/2016, care a exceptat numeroase companii de stat de la aplicarea principiilor de guvernanță corporativă. Practic, prevederile OUG nr. 109/2011 nu s-au mai aplicat majorității companiilor de stat începând cu anul 2018.

Pentru a îmbunătăți performanța companiilor de stat, au fost adoptate o serie de măsuri prin Legea nr. 187/2023 pentru modificarea și completarea OUG nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă

de instituții care să asigure respectarea sa. Evoluțiile legislative din ultimii ani confirmă această legătură.

Prin adoptarea Ordonanței de Urgență nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice a fost demarat procesul de implementare a bunelor practici de guvernanță corporativă, fiind urmărite depolitizarea și profesionalizarea conducerii companiilor de stat, prin procesul de selecție și numire a Consiliului de administrație și a managerilor, precum și creșterea transparenței.

Din anul 2016 s-au instituit noi reglementări privind promovarea guvernanței corporative: Legea nr. 111/2016 de aprobare a OUG nr. 109/2011, înființarea unei direcții de specialitate în cadrul MF pentru supravegherea implementării prevederilor OUG nr. 109/2011, monitorizarea companiilor de stat cu ajutorul unor indicatori de performanță pe baza cărora MF avea obligația întocmirii unui raport anual privind activitatea întreprinderilor publice etc. Legea nr. 13/2019 prevedea și includerea unui reprezentant al MF în Consiliile de administrație ale regiilor autonome.

Însă, prin aplicarea Legii nr. 111/2016⁹ au fost exceptate de la prevederile privind managementul corporativ zeci de companii din domeniul apărării, energiei, industriei chimice, infrastructurii rutiere etc. Aceasta a reprezentat o diminuare a angajamentului față de principiile guvernanței corporative bazate pe profesionalism, integritate, transparență și responsabilitate. În plus, impunerea obligației de a distribui dividende către stat în cuantum de minimum 90% din profitul net, pentru încadrarea în țintele de deficit bugetar, a afectat semnificativ capacitatea investițională și dezvoltarea pe termen lung a celor mai profitabile companii de stat.

În acest context, a fost adoptată Legea nr. 187/2023 pentru modificarea și completarea OUG nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice, care urmărea îmbunătățirea performanței companiilor de stat prin:

- separarea funcțiilor de reglementare și de proprietate din cadrul autorităților publice;

⁹ Reglementarea guvernanței corporative a fost modificată de mai multe ori în perioada 2016-2018 printr-o serie de Ordine ale Ministrului Finanțelor.

a întreprinderilor publice. Însă, raportul OCDE cu privire la România din anul 2024 aprecia că existența unei legislații adecvate nu este suficientă, doar implementarea corespunzătoare a acesteia putând să aducă guvernanta corporativă la nivelul standardelor OCDE.

- interdicția de a se adopta reglementări care favorizează întreprinderile publice față de întreprinderile private sau care distorsionează libera concurență dintre întreprinderile publice și cele private;
- impunerea de cerințe de rentabilitate similare cu cele ale societăților cu capital privat;
- interdicția ca anumiți oficiali, printre care senatori, deputați, membri ai Guvernului, prefecți și subprefecți, primari și viceprimari, să ocupe funcția de director sau administrator al unei întreprinderi de stat;
- înființarea Agenției pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice (AMEPIP) cu rolul de a stabili politica de guvernanta corporativă, de a coordona implementarea regulilor în domeniu, de a le monitoriza, evalua și de a aplica sancțiuni pentru abaterile identificate¹⁰.

Conform raportului de activitate pe anul 2024¹¹, la nivelul AMEPIP erau monitorizate 1.319 întreprinderi publice, din care 144 întreprinderi publice la nivel central și 1.175 întreprinderi publice la nivel local. Similar anilor anteriori, 2024 nu a consemnat privatizări majore, companiile de stat optând pentru vânzarea unor pachete minoritare prin intermediul bursei sau pentru restructurare (având ca obiectiv eficientizarea acestora).

Adoptarea Legii nr. 187/2023 a reprezentat un pas important în direcția îmbunătățirii guvernantei corporative a întreprinderilor publice. Cu toate acestea, funcționarea AMEPIP nu a fost asigurată în conformitate cu cerințele jalonului nr. 440 din PNRR care prevedea operaționalizarea instituției. În luna mai 2025, România a primit o parte din sumele din cererea de plată numărul 3, restul sumelor fiind suspendate, printre motive regăsindu-se și neîndeplinirea jalonului menționat. Termenul de remediere a fost stabilit în noiembrie 2025. Evaluarea Comisiei Europene, din aprilie 2026, a menționat că o conducere permanentă a fost numită la nivelul AMEPIP, însă, chiar dacă gradul de ocupare a posturilor a crescut la 76%, efectivul de personal al agenției rămâne scăzut. Pe baza acestor progrese, Comisia Europeană a aplicat un factor de corecție de 0,3 în evaluarea jalonului (echivalent cu o reducere de

¹⁰ <https://amepip.gov.ro/prezentare/>

¹¹ <https://amepip.gov.ro/wp-content/uploads/2025/02/AMEPIP-Raport-activitate-2024-1.pdf>

circa 198,2 mil. euro) și a concluzionat că AMEPIP este parțial operațională.

Similar, raportul OCDE cu privire la România din anul 2024¹² aprecia că existența unei legislații adecvate nu este suficientă, doar implementarea corespunzătoare a acesteia putând să aducă guvernanta corporativă la nivelul standardelor OCDE.

În 2024, OCDE a revizuit Ghidul privind guvernanta corporativă a întreprinderilor de stat. În octombrie 2025 a fost promulgată Legea nr. 158 pentru modificarea și completarea OUG nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, care urmărește creșterea eficienței economice și reducerea cheltuielilor administrative. În baza acestor măsuri, raportul OCDE din 2026 cu privire la România semnalează îmbunătățiri ale guvernantei întreprinderilor de stat.

OCDE a revizuit în 2024 *Ghidul privind guvernanta corporativă a întreprinderilor de stat*¹³, evidențiind necesitatea ca statul să acționeze cu profesionalism, definind clar obiectivele de politică publică, și ca membrii consiliilor de administrație să aibă competențele, integritatea și obiectivitatea necesare pentru a-și îndeplini funcțiile. În anul 2025, s-a publicat versiunea în limba română a acestui ghid¹⁴ cu scopul de a se asigura că „întreprinderile de stat contribuie la sustenabilitate, securitate economică și reziliență, prin menținerea unor condiții de concurență echitabile și a unor standarde înalte globale de integritate și conduită profesională”.

În octombrie 2025 a fost promulgată Legea nr. 158 pentru modificarea și completarea OUG nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, prin care se urmărește reducerea numărului membrilor consiliilor de administrație/supraveghere, limitarea remunerațiilor administratorilor, introducerea unor criterii de performanță mai stricte, consolidarea responsabilității manageriale, creșterea eficienței economice și reducerea cheltuielilor administrative. În baza acestor măsuri, raportul OCDE din 2026 cu privire la România semnalează îmbunătățiri ale guvernantei întreprinderilor de stat¹⁵.

¹² OECD Economic Surveys - Romania, martie 2024, disponibil la https://read.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-romania-2024_106b32c4-en#page57

¹³ https://www.oecd.org/en/publications/oecd-guidelines-on-corporate-governance-of-state-owned-enterprises-2024_18a24f43-en.html

¹⁴ https://www.oecd.org/ro/publications/ghidul-ocde-privind-guvernanta-corporativa-a-intreprinderilor-de-stat-2024_ec0549ef-ro/full-report.html#preface-d1e21-2947ea2f98

¹⁵ https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2026/03/oecd-economic-surveys-romania-2026_be38cf27/4844067e-en.pdf

Tabelul 4: Contribuția principalelor companii de stat incluse în sectorul administrației publice la soldul bugetului general consolidat din anul 2024 (mil. lei, standarde ESA)

1. Principalele companii la nivel central	-37
COMPANIA NATIONALA DE INVESTITII SA (National Company of Investments)	519
COMPANIA NATIONALA DE TRANSPORTURI AERIE NE ROMANE TAROM SA ¹⁶	395
CN de Căi Ferate CFR SA	309
COMPANIA NAȚIONALĂ "ADMINISTRAȚIA PORTURILOR MARITIME" - S.A.CONSTANȚA	123
ELECTROCENTRALE BUCURESTI SA	121
R.A. Imprimeria Băncii Naționale a României	49
SNTFC CFR Calatori SA	46
IAR SA	45
Alte companii	45
S.N. RADIOCOMUNICATII S.A.	37
SC SOROCAM SRL	25
REGIA Autonomia Monetăria Statului	24
COMPANIA NATIONALA ROMARM SA - FILIALA S.C. UZINA MECANICA MIJA SA	21
Administrația Fluvială a Dunării de Jos Galați	-9
Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Chimie și Petrochimie-ICECHIM	-10
ELECTROCENTRALE CONSTANTA S.A.	-11
SOCIETATEA ROMANA DE RADIODIFUZIUNE	-14
SOCIETATEA COMERCIALA ROMAERO SA	-18
INCD pentru Microtehnologie-IMT București	-20
COMPANIA NATIONALA A URANIULUI SA	-20
REGIA AUTONOMA TEHNOLOGII PENTRU ENERGIA NUCLEARA	-20
INSTITUTUL NATIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU FIZICA SI INGINERIE NUCLEARA "HORIA HULUBEI" IFIN-HH	-25
CN ROMTEHNICA S.A.	-57
SOCIETATEA ROMANA DE TELEVIZIUNE	-69
AVIOANE CRAIOVA SA	-69
COMPANIA NAȚIONALĂ ROMARM S.A. BUCUREȘTI FILIALA SOCIETATEA UZINA MECANICĂ CUGIR S.A.	-78
SCTMB Metrorex SA (Metrorex)	-81
UNIFARM	-364
Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere	-906
Unități în lichidare	-24
2. Companii la nivel local	-284,9
Aeroporturi locale	-275,5
Centrale termice de subordonare locală	-68,5
Alte unități locale	59,1
3. Total principalele companii de stat	-321,9
% din PIB	-0,02

Sursa: INS, Eurostat

¹⁶ Impactul pozitiv al Tarom S.A. asupra soldului bugetului general consolidat din anul 2024 se datorează în principal vânzării unor active ale companiei.

În anul 2024, contribuția însumată a principalelor companii din administrația publică centrală și locală asupra soldului bugetar a fost de doar -0,02% din PIB. În perioada 2019-2024, impactul companiilor de stat asupra bugetului general consolidat a fost marginal, fără a exercita o presiune suplimentară asupra deficitului bugetar.

Impactul companiilor de stat asupra soldului bugetar poate reprezenta o presiune suplimentară pentru țintele de deficit asumate de Guvern. Impactul asupra bugetului general consolidat, conform standardelor ESA, se poate manifesta prin: (i) emiterea de garanții de stat (acestea fiind, de asemenea, obiectul normelor UE privind ajutoarele de stat); (ii) reclasificarea unor întreprinderi de stat în cadrul administrației publice și includerea rezultatului acestora în soldul bugetar.

În perioada 2019-2022, contribuția însumată a principalelor companii din administrația publică centrală¹⁷ și locală a fost pozitivă și de dimensiuni reduse. În 2023 și 2024, această contribuție s-a menținut la un nivel scăzut, însă a trecut în teritoriu negativ. În [Tabelul 4](#) sunt ordonate descrescător companiile de la nivel central cu cele mai importante contribuții în anul 2024, care, împreună cu companiile de stat incluse în administrația publică locală, au avut un impact asupra soldului bugetar de doar -0,02% din PIB. În anii anteriori, contribuția de ansamblu a companiilor de stat la soldul bugetar a fost de 0,05% din PIB în 2019, de 0,01% din PIB în 2020, de 0,001% din PIB în 2021, de 0,13% din PIB în 2022, respectiv de -0,14% din PIB în 2023¹⁸. Astfel, impactul companiilor de stat asupra bugetului general consolidat a fost marginal pe parcursul perioadei analizate, fără a exercita o presiune suplimentară asupra deficitului bugetar.

Concluzii

Acumularea de pierderi și arierate de către companiile în care statul este acționar majoritar reprezintă un risc la adresa sustenabilității fiscal-bugetare, deoarece creează premise ca Guvernul să intervină cu resurse publice, fapt ce poate conduce la creșterea deficitului bugetar. Pe de altă parte, existența unor companii de stat profitabile poate reprezenta o sursă de creștere a veniturilor bugetare. Prin urmare, se impune monitorizarea continuă a rezultatelor economico-financiare ale companiilor din sectorul public.

În acest sens, analiza de față prezintă rezultatele economico-financiare ale companiilor de stat din România în anul 2024, urmărind, totodată, și comparația cu firmele din sectorul privat. Analiza a fost realizată pe un eșantion de 746 de companii de stat, care a fost diferențiat în Top 5 companii din punct de vedere al

¹⁷ Au fost considerate companiile cu cele mai importante contribuții, atât pozitive, cât și negative.

¹⁸ Conform analizelor Consiliului Fiscal privind performanța economico-financiară a companiilor de stat din România din perioada 2019-2023.

profitului net și restul companiilor de stat, deoarece un număr mic de firme cu profituri considerabile influențează în mod semnificativ rezultatele agregate ale firmelor din sectorul public.

Anul 2024 a fost caracterizat de o creștere economică moderată de 0,9%, în decelerare cu 1,4 pp față de anul precedent, consumul gospodăriilor, susținut de creșterea salariului real, fiind principalul factor care a susținut dinamica economică. Tensiunile geopolitice externe s-au menținut la un nivel ridicat, iar ultima parte a anului a consemnat o accentuare semnificativă a incertitudinii pe plan intern. În acest context, rezultatele companiilor de stat și ale celor private s-au deteriorat în comparație cu anul 2023. Interpretarea acestor rezultate trebuie făcută ținând cont că firmele din sectorul energetic au avut o influență importantă asupra rezultatelor de ansamblu ale companiilor de stat. Astfel, o serie de companii din sectoarele hidroenergie, energie nucleară și gaze naturale au rămas principala sursă a profitului agregat obținut de companiile de stat, chiar dacă profitul lor s-a redus față de 2023, în contextul scăderii prețurilor din sectorul energetic și decelerării activității economice. Pe ansamblul sectorului, aproximativ 28,7% dintre companiile de stat nu au fost profitabile în 2024 (comparativ cu 34,5% în anul precedent), o parte dintre acestea furnizând bunuri și servicii de interes public la nivel central și local.

Companiile de stat din România au înregistrat scăderi ale veniturilor totale (-0,9%) și ale cifrei de afaceri (-3,1%), precum și o diminuare a valorii adăugate brute în termeni nominali (-8,7%) în anul 2024, obținând un profit net total de 11,5 mld. lei, cu circa 0,3 mld. lei (-2,2%) mai mic decât cel consemnat în anul 2023. Top 5 cele mai profitabile companii de stat au înregistrat o scădere a profitului net, de la aproape 12 mld. lei, la circa 10,1 mld. lei. În schimb, la nivelul celorlalte companii, s-a trecut de la o pierdere de circa 0,2 mld. lei în 2023, la un profit total de aproximativ 1,4 mld. lei în 2024. De subliniat că, în perioada analizată, companiile de stat excluzând Top 5 au obținut un rezultat net agregat pozitiv numai în anii 2017, 2022 și 2024. Diminuarea rezultatului net obținut de companiile de stat a determinat reduceri ale indicatorilor de profitabilitate ai acestora (ROA și ROE au coborât la 3,9% și, respectiv, 5,5% în 2024, comparativ cu 4,4% și, respectiv, 6,2% în 2023). Contribuția companiilor de stat la activitatea economică din România s-a menținut la niveluri reduse și în anul 2024, ponderea veniturilor acestora în total economie fiind de 3,4%, ponderea cifrei de afaceri de 3,3%, iar cea a valorii adăugate brute de 7,4%, însă ca număr acestea reprezintă doar 0,08% din totalul companiilor nefinanciare incluse în eșantionul analizat. De asemenea, anul 2024 a consemnat o îmbunătățire a ratei de lichiditate (156,8%, comparativ cu 146,1% în 2023), menținerea gradului de îndatorare (28%, față de 28,1% în 2023), o diminuare a investițiilor noi (6,4%, comparativ cu 9,5% în 2023) și reducerea productivității muncii (103,9 mil. lei/1.000 de salariați, față de 126,9 mil. lei/1.000 de salariați în 2023).

De cealaltă parte, companiile din sectorul privat au înregistrat creșteri ale veniturilor totale (+3,6%) și ale cifrei de afaceri (+3,4%), precum și o majorare a valorii adăugate brute în termeni nominali (+9%) în anul 2024, obținând un profit net total de 163,7 mld. lei, cu circa 9,9 mld. lei (-5,7%) mai mic decât cel consemnat în anul 2023. Diminuarea rezultatului net obținut de companiile private s-a reflectat și în indicatorii de profitabilitate ai acestora (ROA a scăzut la 4,5% în 2024, în comparație cu 4,7% în 2023, în timp ce ROE a stagnat la 7,4%). De asemenea, anul 2024 a consemnat o scădere a ratei de lichiditate (241,5%, comparativ

cu 247,9% în 2023), creșterea gradului de îndatorare (39,9%, față de 36,7% în 2023), majorarea investițiilor noi (5,7%, comparativ cu 4,7% în 2023) și o creștere marginală a productivității muncii (81,9 mil. lei/1.000 de salariați, față de 81 mil. lei/1.000 de salariați în 2023).

Arieratele companiilor de stat au scăzut în 2024, în termeni nominali, cu 5,4% față de anul anterior, până la nivelul de 20,3 mld. lei (reprezentând 23,9% din totalul plăților restante la nivelul întregii economii, față de 24,5% în 2023). Ponderea arieratelor companiilor de stat în PIB s-a diminuat la 1,2%, comparativ cu 1,4% în 2023, fiind cel mai redus nivel din întreaga perioadă analizată. Cu toate acestea, problema arieratelor rămâne una structurală și profund cronicizată, primele 10 companii cu cele mai mari arierate cumulând 75,2% din totalul plăților restante. Evoluția acestui clasament de-a lungul timpului arată că arieratele sunt concentrate cu precădere în sectoarele de transporturi, minerit, energie și industrie chimică, unele companii de stat continuând să se regăsească an de an în acest clasament. Și arieratele companiilor private au scăzut în 2024, în termeni nominali, cu 2,4% față de anul anterior, până la nivelul de 64,7 mld. lei.

Rezultatele economico-financiare ale companiilor de stat sunt influențate și de calitatea cadrului legislativ privind guvernanta corporativă, precum și de operaționalizarea acestuia. Adoptarea Legii nr. 187/2023, care prevede o serie de măsuri pentru îmbunătățirea rezultatelor companiilor de stat, și înființarea Agenției pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice (AMEPIP) au reprezentat pași importanți pentru alinierea la standardele OCDE privind guvernanta corporativă. Evaluarea Comisiei Europene privind funcționarea AMEPIP (în conformitate cu cerințele jalonului nr. 440 din PNRR) a arătat că agenția este parțial operațională, confirmând, alături de raportul OCDE din 2024, că existența unei legislații adecvate nu este suficientă fără o implementare corespunzătoare. Cadrul legislativ a fost ulterior consolidat prin adoptarea Legii nr. 158/2025, care urmărește creșterea eficienței economice și reducerea cheltuielilor administrative, raportul OCDE din 2026 cu privire la România semnalând îmbunătățiri ale guvernantei întreprinderilor de stat.

Similar anilor anteriori, influența principalelor companii de stat de la nivel central și local asupra soldului bugetului general consolidat (conform standardelor ESA) a fost una marginală, fiind de doar -0,02% din PIB în 2024, fără a exercita o presiune suplimentară asupra deficitului bugetar.